

20.1.2016

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

1 – 2016

Kokousaika: 20.1.2016 klo 18.00 – 20.23

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

1 – 2016

Mötestid: 20.1.2015 kl 18.00 – 20.23

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

20.1.2016

4 §.....	5
Esityslistan asia nro 4	5
KAUPUNGINVALTUUSTON PUHEENJOHTAJAN JA VARAPUHEENJOHTAJIEN VALINTA VUODELLE 2016.....	5
Valtuutettu Kivekäs	5
Valtuutettu Männistö	5
Valtuutettu Anttila.....	5
5 §.....	6
Esityslistan asia nro 5	6
PALVELUKESKUS-LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNNAN JÄSENEEN JA VARAPUHEENJOHTAJAN VALINTA.....	6
Valtuutettu Männistö	6
7 §.....	6
Esityslistan asia nro 7	6
KOULUN JA OPPILAITOKSEN PERUSTAMISTA JA LAKKAUTTAMISTA KOSKEVAN TOIMIVALLAN SIIRTÄMINEN OPETUSLAUTAKUNNALLE	6
Valtuutettu Vuorjoki.....	6
Valtuutettu Honkasalo.....	7
Valtuutettu Korkkula.....	9
Valtuutettu Arhinmäki.....	9
Valtuutettu Torsti.....	10
Valtuutettu Krohn	11
Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)	13
Valtuutettu Korkkula (vastauspuheenvuoro)	13
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	13
Valtuutettu Krohn (vastauspuheenvuoro)	14
Valtuutettu Hakanen	14
Valtuutettu Oskala	16
Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)	16
Valtuutettu Anttila.....	17
Valtuutettu Jalovaara	18
Valtuutettu Kivekäs	19
Valtuutettu Soininvaara.....	20
Valtuutettu Ingervo.....	20
Valtuutettu Männistö	21
Ledamoten Månsson	22

20.1.2016

Valtuutettu Pakarinen	23
Valtuutettu Perälä	23
Valtuutettu Rydman	24
Valtuutettu Hyttinen	25
Valtuutettu Vesikansa	26
Valtuutettu Relander	27
Valtuutettu Muttilainen	28
Valtuutettu Holopainen	29
Valtuutettu Saarnio	29
Valtuutettu Rauhamäki	30
Valtuutettu Rissanen.....	31
Valtuutettu Huru.....	31
Valtuutettu Hakanen	32
Valtuutettu Kantola	32
Valtuutettu Stranius	33
Valtuutettu Ebeling.....	34
Valtuutettu Ingervo.....	35
Valtuutettu Vuorjoki.....	36
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	37
Valtuutettu Heinäluoma	38
Valtuutettu Laaninen.....	38
Valtuutettu Relander	39
Valtuutettu Lovén.....	39
Valtuutettu Valokainen.....	40
Valtuutettu Anttila.....	40
Valtuutettu Krohn	41
Valtuutettu Hussein.....	41
Valtuutettu Peltokorpi.....	42
Valtuutettu Ingervo.....	43
Valtuutettu Muttilainen	43
Valtuutettu Jalovaara	43
Valtuutettu Hakanen	43
Valtuutettu Ebeling.....	44
11 §.....	44
Esityslistan asia nro 11	44
KANNELMÄEN PERUSKOULUN JA PELIMANNIN ALA-ASTEEN KOULUN YHDISTÄMINEN YHTENÄISEKSI PERUSKOULUKSI	44
Valtuutettu Hakanen	44
Valtuutettu Ebeling.....	45
Valtuutettu Rissanen.....	46

20.1.2016

Valtuutettu Karhuvaara	46
Valtuutettu Torsti.....	46
Valtuutettu Honkasalo.....	47
Valtuutettu Krohn (vastauspuheenvuoro)	48
Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen	48
Valtuutettu Vesikansa	49
Valtuutettu Ingervo.....	50
Valtuutettu Kantola	50
Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Hursti (vastauspuheenvuoro).....	51
Valtuutettu Kantola	51
14 §.....	52
Esityslistan asia nro 14	52
ERÄILLE YKSITYISKOULUILLE VUOKRATTUJEN TONTTIEN UUDET VUOKRAUSPERUSTEET JA VUOKRASOPIMUSTEN JATKAMINEN (TONTIT 18625/3, 28221/3, 29135/1, 42052/4 JA 43125/2).....	52
Valtuutettu Hakanen	52
Apulaiskaupunginjohtaja Sinnemäki	52
Valtuutettu Kanerva	53
Valtuutettu Hakanen	53

20.1.2016

4 §

Esityslistan asia nro 4

KAUPUNGINVALTUUSTON PUHEENJOHTAJAN JA VARAPUHEENJOHTAJIEN VALINTA
VUODELLE 2016

Valtuutettu Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja.

Esitän valtuuston puheenjohtajaksi Mari Puoskaria.

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Kivekkään esitystä, ja esitän I varapuheenjohtajaksi Harry Bogomoloffia.

Valtuutettu Anttila

Samalla kun kannatan kaikkia edellisiä puheenvuoron esittäjiä ja ehdokkaita, esitän Sara Paavolaista II varapuheenjohtajaksi. Se on hyvä kokoonpano.

20.1.2016

5 §

Esityslistan asia nro 5

PALVELUKESKUS-LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNNAN JÄSENEEN JA VARAPUHEENJOHTAJAN VALINTA

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja.

Tiina Larsson.

7 §

Esityslistan asia nro 7

KOULUN JA OPPILAITOKSEN PERUSTAMISTA JA LAKKAUTTAMISTA KOSKEVAN TOIMIVALLAN SIIRTÄMINEN OPETUSLAUTAKUNNALLE

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Esitän, että valtuusto päättää hylätä tämän esityksen. Kaupunginvaltuusto on se toimielin, jonka asukkaat ovat valinneet vaaleilla ja jonka tehtävä on edustaa kuntalaisten tahtoa. Vain silloin, kun asia päätetään valtuustossa, asukkaat voivat valvoa, miten heidän valitsemansa edustajat siinä toimivat. Valtuusto on ainoa toimielin, jossa keskustelu käydään julkisesti. Näistä syistä valtuustokäsittelyssä edustuksellisen demokratian idea ja poliittinen vastuu toteutuvat paremmin kuin lautakunnissa. Jos siis kouluverkkopäätökset otetaan pois valtuustolta, heikennetään päätöksenteon demokraattista kontrollia.

20.1.2016

Kaupunginhallituksen esityksessä tätä paikattaisiin sillä, että parannettaisiin asukkaiden osallisuutta valmistelussa. Osallisuuden parantaminen on joka tapauksessa erittäin hyvä ja tarpeellinen asia. Esimerkiksi asukaskuulemiset ovat tärkeitä, jotta asukkaat saavat helposti tietoa kaikista päätöksenteon perusteista, voivat jo valmisteluvaiheissa esittää ideansa ja ajatuksensa, ja hyvä vuoropuhelu asukkaiden ja valmistelijoiden välillä lisää kumpienkin ymmärrystä päätettävistä asioista. Kuitenkin viime kädessä jää päätöksentekijöiden harkittavaksi, otaanko asukaskuulemisissa esitetyt mielipiteet huomioon. Sen takia me emme voi korvata valtuustokäsittelyn demokraattista kontrollia asukaskuulemisilla, vaan isoissa ja merkittävässä päätöksissä kumpaakin näistä tarvitaan.

Ovatko kouluverkkopäätökset sitten isoja ja merkittäviä? Varmasti meillä on tästä erilaisia näkemyksiä. Henkilökohtaisesti minulle paljon isompia ja tärkeämpiä kysymyksiä ovat esimerkiksi koulujen ryhmittäykset, se, että kuinka paljon kouluissa on kouluavustajia, erityisopettajia ja oppilashuoltohenkilöstöä. Mutta monille kaupunkilaisille koulujen lakkauttamiset ovat olleet niin merkittäviä asioita, että he ovat lähettäneet valtuutetuille sähköpostiviestejä, järjestäytyneet kansanliikkeeksi omien koulujensa puolensa ja järjestäneet mielenosoituksia ja keskustelutilaisuuksia.

En voi kannattaa sitä, että me vähennämme demokraattista kontrollia juuri sellaisissa asioissa, jotka monet asukkaat kokevat hyvin merkittäviksi, joissa on ristiriitaisia näkemyksiä ja joissa käydään paljon julkista keskustelua. Se saattaisi myös antaa kuntalaisille viestin, että me yritämme välttää keskustelua hankalista kysymyksistä.

Totta kai koulujen lakkauttamisista ja yhdistämisistä päättäminen olisi helpompaa, jos se tehtäisiin lautakunnassa, mutta ei demokratiassa isojen päätösten tekemisen kuulukaan olla helppoa, vaan sen pitää olla juuri niin vaikeata, kuin mitä tuhansien ihmisten erilaisten näkökulmien esille tuleminen vaatii. Sitä vaikeata työtä meidät on valittu tänne valtuustoon tekemään.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja, onnea valinnasta. Hyvät valtuutetut.

20.1.2016

Haluan aloittaa kouluverkkotarkasteluun liittyvillä positiivisilla puolilla. Kouluverkkotarkastelun poukkoileva ja epädemokraattinen valmistelu on saanut aikaan sen, että monien alueiden asukkaat ja vanhemmat ovat aktivoituneet poliittisesti. He ovat tuottaneet hurjan määrän tietoa, jolla viraston valitettavan usein tarkoitushakuiset laskelmat on kyseenalaistettu. He ovat lähettäneet postia, soitelleet, kirjoittaneet mielipidekirjoituksia, jopa lähteneet ehdolle vaaleihin. Minusta tämä on pelkästään hienoa, mutta monen mielestä täällä salissa sen sijaan nämä aktiiviset kaupunkilaiset ovat pelkästään rasittavia. Ai siksi, että he hankaloittavat sulavien päätösten tekemistä vai siksi, että he pakottavat meidät päättäjät vielä kerran tarkistamaan esitysten taustalla olevat luvut, käymään esitykset läpi uudestaan huolellisemmin? He kutsuvat meidät käymään ja katsomaan omin silmin esimerkiksi, sijaitseeko oppilaiden mielekäs oppimisympäristö todella koulun varastohuoneessa. Kyllä, tämä on totisinta totta vuodelta 2015.

Tämän kaupungin suurimpia ongelmia on se, että kaupunkilaiset kokevat, etteivät he pysty vaikuttamaan heitä koskeviin päätöksiin. Se on trendi, josta meidän kaikkien pitäisi olla huolissamme. Oma surullista tarinaansa kertoo myös se, että kuntavaaliprozentit laskevat laskemistaan. Sellainen kaupunki ei voi hyvin, sillä kaupunki on juuri sellainen, minkälaiseksi kaupunkilaiset itse sen rakentavat.

Nyt meillä on täällä tänään esitys, jonka avulla vaikutetaan siihen, että kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuudet heitä koskeviin asioihin vähenvät entisestään. Jos päätösvalta kouluverkkokoasioissa viedään pelkästään lautakunnalle, tarkoittaa se pahimmissa tapauksissa sitä, että koulun lakkautuksesta voidaan päättää muutaman päivän varoitusajalla. Moni sanoisi tähän, että tuo on pelkkää pelottelua – esitykset on tapana jättää pöydälle, jotta niihin ehditään tutustua kunnolla. Näin minäkin haluaisin ajatella, mutta en enää sen jälkeen, kun tavaksi on muodostunut herrasmiessääntöjen systemaattinen rikkominen poliittisessa tarkoituksiemme ja jopa ensimmäistä pöytäamisestä vaaditaan äänestystä. Puistolasta on esimerkiksi vuodelta 2014 esimerkki, kuinka koulutila lakkautettiin juuri nimenomaan muutaman päivän varoitusajalla. Siihen ei monikaan ehtinyt reagoida.

Opetusvirasto on juuri aloittanut kouluverkkotarkastelun demokratisoimisen ja pohtii nyt metodeja, joilla asukkaat ja eri intressitahot saadaan sitoutettua prosessiin aikaisempaa paremmin. Miksi juuri nyt, kun työ on juuri lähtenyt käyntiin, emme voisi antaa aikaa sen kehittämiseen? Koulujen lakkauttamisista ei ole tarkoitus tehdä helppoa, niin kuin Anna Vuorjoki tuossa äsken sanoi. Se valitettavasti tuntuu nyt kuitenkin olevan idea tämän esityksen taustalla. Kertaalleen lakkautettua koulua on miltei mahdotonta enää saada takaisin. Pidetään huolta siitä, että pää-

20.1.2016

tökset valmistellaan jatkossa huolellisemmin, asukkaita kuunnellen ja osallistaen. Sitä arvostavat myös Helsingin tulevat sukupolvet.

Kannatan Anna Vuorjoen hylkäysesitystä.

Valtuutettu Korkkula

Kiitos. Hyvät valtuutetut.

Mielestäni on hieman kummallista, että joudumme edes keskustelemaan tästä asiasta. Päätösvaltaa koulujen lakkauttamisista ja perustamisista ei tule missään tapauksessa siirtää kaupunginvaltuustolta opetuslautakunnalle, koska tämä heikentäisi kaupungin päätöksenteon läpinäkyvyyttä, kuten edellisissäkin puheenvuoroissa huomautettiin. Jos se siirrettäisiin, silloinhan päätökset koulujen lakkauttamisista voitaisiin tulevaisuudessa tehdä vähäisin äänin opetuslautakunnassa. Myös pitää pitää mielessä, että valtuustossahan päätetään huomattavasti pienemmänkin luokan asioista, joten olisi mielestäni kummallista näinkin isossa ja merkittävässä asiassa viedä siltä valtaa pois. Tämän takia hylkäys on paikallaan.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Ennen valtuuston kokousta saimme selvityksen sote-uudistuksesta. Sen merkittävin uutinen taisi olla se, että tästä päivästä lähtien alueita kutsutaankin maakunniksi. Mutta se oleellinen siinä on se, että jatkossa sosiaali- ja terveyteen liittyvistä asioista päättäminen, eli siis kaikkein suurin osuus kunnan päätöksenteosta, siirretään pois kunnilta pitkälti ja valtuustoilta. On mielenkiintoista, että tämän selvityksen saatuaamme 2 tärkeintä asiaa, jotka kunnille jäävät, kaavoitus ja toisaalta palveluiden näkökulmasta se tärkein, joka kunnille jää eli koulutus ja koulut, ollaan samassa kokouksessa siirtämässä pois valtuuston päätöksenteosta.

Jotta kaupunkilaiset kokisivat mielekkääksi äänestää kuntavaaleissa, jotta kaupunkilaiset kokevat, että heidän äänillään, heidän toiminnallaan on vaikutusta demokratiaan, kansanvallalla, kansalaisten äänellä on merkitystä myös vaalien välillä, on oleellista, että kaupunkilaisten näkökulmasta isoista ja tärkeistä asioista päätetään julkisella foorumilla julkisen keskustelun kautta. Olemme kaikki saaneet huomata, miten

20.1.2016

paljon tunteita herättävät päätökset kouluverkosta, ja on meidän valtuutettujen vastuu huolehtia siitä, että kaikki informaatio tulee ja kansalaiset pystyvät vaikuttamaan, kokevat, että voivat näihin vaikuttaa.

Itse olen toiminut 10 vuotta aikoinaan opetuslautakunnassa. Tiedän, että siellä tehdään hyvin huolellista työtä, tutustutaan asioihin, mutta opetuslautakunnassa myös, kuten muissakin lautakunnissa, tavallaan syntyy sellainen oma asiansa, oma näkökulmansa. Siksi on tärkeää se, että tulee myös valtuuston, koko kaupungin näkökulma. Tämän vuoksi kannatan asian hylkäämistä. Valtuuston pitää jatkossakin päättää kouluverkoista.

Valtuutettu Torsti

Kiitos, puheenjohtaja.

Yhdyn onnitteluun uudelle puheenjohtajistollemme.

Hyvät valtuutetut.

Teen palautusesityksen, joka on luettavissa järjestelmässä ja joka on samansisältöinen, jonka tein, kun asiaa kaupunginhallituksessa käsiteltiin – kuitenkin yhdellä suhteellisen merkittävällä muutoksella tai paremminkin lisäyksellä. Näin ollen palautuksen ytimessä on 3 asiaa: Ensinnä se – ja tämä on lisäys kaupunginhallituskäsittelyn jälkeen – että otamme vakavasti koulun merkityksen lapsiperheiden arjen toimivuudelle ja edellytämme, että koulupolkua pitää voida ennakoida 3–6 vuotta etenkin alakoululaisten perheissä. Tämä kyllä edellyttää ihan uudenlaista tilakeskuksen ja opetusviraston yhteisvalmistelua ja myös realistista budjetointia, josta me tulemme täällä olemaan jatkossakin vastuussa.

Toinen ydinasia on: edellytämme näyttöä opetusviraston parantuneista valmisteluprosesseista, ennen kuin teemme muutoksia toimivaltaan. Näin voimme palauttaa luottamuksen myös opetusviraston valmistelun ja monen kaupunginosan vanhempien välillä.

Kolmas palautuksen ydinasia on se, että tekisimme ratkaisut valtuuston ja lautakuntien toimivallasta osana kokonaisuutta, joka Helsingissä joka tapauksessa on tällä hetkellä käsitelystä ja myllertyneen vuoden sisällä.

Perusteluja palautukselle on varsin paljon. Nostan tässä vain esiin muutaman itselleni keskeisimmän. Ensinnäkin, kuten Veronika Honkasalo myös totesi, hyvin monen alueen vanhemmat ja joskus myös kou-

20.1.2016

lujen henkilöstö ovat viime vuosina lähteneet ajamaan asiaansa lähinnä tuodakseen esiin sen, että päätöksentekijöillä olleissa tiedoissa on ollut ristiriitaisuuksia. Kokemukseni mukaan yhteydenotot ovat olleet poikkeuksetta rakentavia, analyttisiä ja kokonaiskuvaa etsiviä. Valmisteluissa olleet puutteet ovat olleet joko satoja lapsia tai jopa miljoonia euroja – niitähän käsitellään tällä hetkellä jopa oikeusteitse. On kiitettävä kaupunkilaisia tästä työstä, joka vapaa-ajalla iltaisin ja öisin on tehty, ja katson, että tämä joukko kokee nyt esillä olevan päätösesityksen kylä ongelmallisena nimenomaan viime vuosien prosessien valossa, ja näen, että olemme tälle joukolle velkaa harkitun päätöksen, jonka palautus mahdollistaa.

Toisena keskeisenä perusteluna toteaisin edelleen johtamisjärjestelmän menossa olevan uudistuksen, jossa saatamme päätyä esimerkiksi erilaiseen lautakuntarakenteeseen kuin tällä hetkellä meillä on. On kaikella tavalla perusteltua miettiä ylipäänsä päätöksentekopaikat kokonaisuutena siinä yhteydessä tulevan vuoden aikana.

Kolmantena perusteluna: koulut ovat eri asia kuin esimerkiksi päiväkodit tai terveyskeskukset, joiden perustamisista ja lakkauttamisista lautakunnat jo nyt päättävät. Kouluihin lapset kulkevat itsenäisesti, ja ne muodostavat keskeisen osan alakoululaisten elämänpiiriä ja arjen toimivuutta ja turvallisuutta. Usein täällä puhutaan, että säästetään seinistä tai opetuksesta, ja se on minusta hölynpölyä. Seinät eivät tietenkään opeta, mutta se, millainen koulupolku seinien myötä muotoutuu, voi olla hyvin merkittävä kasvattaja.

Viimeisenä perusteluna nostaisin esiin vielä nämä ristiriidat viime vuosien valmistelussa, jotka ovat usein liittyneet tietokeskuksen tietoihin, tilakeskuksen toimintaan, opetusviraston tai joskus myös varhaiskasvatuksen ja opetusviraston yhteistyöhön. Me olemme nähneet viime kuukausina parannusta, ja nyt meidän on syytä kerta kaikkiaan osoittaa, että nämä ongelmat saadaan korjattua. Kun tämä työ on virastopäällikön johdolla alkanut, ei ole mitään syytä epäillä, etteikö se menisi eteenpäin, ja näin ollen voimme sitten palata tähän asiaan, kun asiat ovat kunnossa.

Kiitos.

Valtuutettu Krohn

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

20.1.2016

Pidän tätä kaupunginhallituksen tekemää esitystä erittäin hyvin perusteltuna. Kouluverkko on ainoa palveluverkko, josta meillä on kaupunginhallituksen strategiset linjaukset. Kaupunginhallitus hyväksyi ne alkuvuodesta yksimielisesti. Ne lähtevät näistä pedagogisista tavoitteista eli siitä, että koulu muodostaisi yhtenäisen kokonaisuuden ykkösestä ysiin ja että koulut olisivat vähintään kaksisarjaisia. Tässä syynä on se, että pyritään siihen, että tällaista alakoulun ja yläkoulun välistä nivelvaihetta ei tulisi ja toisaalta kaksisarjaisuus tukisi opettajia opettamistyössä ja näin takaisi sen paremman opetuksen laadun.

Toinen pyrkimys lautakunnalla on, että yhdistämällä kouluja hallinnollisesti saadaan rehtoreita, jotka pystyvät ammattimaisesti keskittymään koulun pedagogiseen johtamiseen, ja virastolla on parempi mahdollisuus tukea rehtoreita tässä vaikeassa työssä. Nykyisin meidän verkkomme on aika hajanainen, meillä on paljon pieniä kouluja. Se, mikä tässä ehkä tämän asiakohdan otsikkonakin, kun puhutaan koulujen lakkauttamisesta, niin se on siinä mielessä virheellinen, että ei ole taidettu kyllä vuosikausiin lakkauttaa yhtään koulua, vaan kyse on nimenomaan hallinnollisista yhdistämisistä, joissa usein vielä koulun toimipisteet säilyvät eli muutetaan vain johtamista ja hallintoa, rahavirtoja.

Tämä kouluverkkoprosessi ei tosiaankaan ole ollut ihan ideaali. Itse esitin 2 vuotta sitten budjettiin, että se palvelumuotoillaan. Edellisen virastopäällikön aikana tämä palvelumuotoilu ei edistynyt, mutta nyt se on edistynyt. Se, mikä tässä nykyisessä prosessissa, jossa tämä asia tulee valtuustoon asti, on mielestäni erityisen hankalaa, on se, että se on todella pitkäkestoinen. Kyse ei ole todellakaan siitä, että päätöksiä tehtäisiin muutamassa päivässä, vaan että kouluverkkoprosessi nykyisin kestää noin vuoden. Kun näihin usein liittyy sitten myös tilakysymyksiä, kuten nyt esimerkiksi tänään esillä olevassa Kannelmäki Peli Mannin ala-aste -tapauksessa, niin näitä tilakysymyksiä ei voida ratkaista, ennen kuin tiedetään, minkä hallinnollisen koulun tiloja ratkaistaan. Tästä sitten tulee lisäviive, eli ensin tuodaan asia valtuustoon, joka pitkittää käsittelyä 3–4 kuukautta, ja sen jälkeen vielä palataan piirustuspöydälle tilojen kanssa. Usein sitten tietenkin kyse on siitä, että ylimääräisestä tilasta pitäisi luopua. Tämä pitkittyy 6–12 kuukautta, jolloin tiloista maksetaan ylimääräistä vuokraa, ja tämä vuokra on poissa opetuksesta. Kuitenkin valtuusto on strategisesti linjannut, että pyrittäisiin parantamaan tuottavuutta ja keskittymään varsinaiseen palveluun ja vähemmän tiloihin tai muuhun.

Valtuustohan ohjaa totta kai opetusviraston ja lautakunnan toimintaa. Täällä päätetään strategia, täällä päätetään budjetti, ja tosiaan kouluverkko on ainoa, josta on myös tällaiset strategiset linjaukset, jotka kaupunginhallitus on hyväksynyt. Ei meillä ole mitään linjausta siitä oi-

20.1.2016

keastaan, miten esimerkiksi terveys- ja hyvinvointikeskukset, mihin ne sijoittuvat tai millä periaatteilla. Eli oikeastaan olisi toivottavaa, että näin tapahtuisi.

Siinä mielessä tässä kun esimerkiksi kuuntelin näitä Vasemmistoliiton argumentteja, että lautakunnan päätöksenteko kaventaa demokratiaa, niin tähän tarkoittaisi, että meidän pitäisi itse asiassa kaikki lautakuntien palveluverkkopäätökset tuoda valtuustoon asti. Tällä hetkellä ainoastaan kouluverkko käsitellään valtuustossa. Kaikki muut käsitellään vain lautakunnissa. Tämä muutoshan ei poistaisi sitä, että kaupunginhallituksella olisi edelleen otto-oikeus tarvittaessa päätöksiin.

Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Mielestäni tämä olisi ihan hyvä idea, että myös mietittäisiin, olisiko syytä joitakin muita palveluverkkopäätöksiä tuoda tänne valtuustoon. Esimerkiksi sosiaali- ja terveysasemaverkko on sellainen, joka on hyvin paljon herättänyt kysymyksiä ja pohdintaa myös kuntalaisissa.

Valtuutettu Korkkula (vastauspuheenvuoro)

Komppaan Annaa, ja totean vielä, että kun laittaa sanoja toisten suuhun, sitä kutsutaan argumentaatiossa olkiukoksi. Koen vähän, että tässä tehtiin meistä vähän olkiukkoja. Emme kaikkea ole valtuustoon tuomassa, mutta merkittävästi enemmänkin asioita täällä voitaisiin päättää kuin nykyisellään.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Näkisin, että valtuutettu Krohn vähän väheksyi kouluverkkopäätösten merkitystä niin koululaisten kuin kaupunkilaisten näkökulmasta, kun hän jotenkin pilkallisesti oli sitä mieltä, miten tällaisia asioita pitäisi valtuustoon tuoda. Jos katsoo niitä kansanliikkeitä, jotka ovat nousseet puolustamaan lähikouluja, joka on meidän aivan peruspalvelumme, ja toisaalta kansanliikkeiden esiin tuomia ongelmia, jotka liittyivät näihin kouluverkkoselvityksiin, eikö meidän kaikkien pitäisi olla tyytyväisiä sii-

20.1.2016

hen, että kuntalaiset ovat aktiivisia, toimivat, omatoimisesti selvittävät ja pystyvät myös vaikuttamaan päätöksentekoon.

Mitä tulee kysymykseen, pitäisikö tuoda muita asioita, niin pitkään olen ollut esimerkiksi sitä mieltä, että terveysasemapäätökset pitäisi tuoda tänne, mutta kuten tuossa sotea käsiteltiin ennen tätä valtuuston kokousta, niin se on tietysti kysymys, päättääkö kaupunki tulevaisuudessa niistä ensinkään.

Valtuutettu Krohn (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Jos jossakin voi nähdä olkiukon, niin tässä Arhinmäen puheenvuorossa, koska todellakaan minä en lautakunnan puheenjohtajana väheksy asukkaiden aktiivisuutta. Sinänsä voin sanoa, että lautakunnan puheenjohtajan näkökulmasta on ihan sama, käsitelläänkö asiat, päätetäänkö niistä lautakunnassa vai täällä valtuustossa. Meidän on sekä virastossa että lautakunnassa tehtävä juuri se sama työ kuin tähänkin mennessä.

Täällä viitattiin aikaisemmin, että tulee parempaa valmistelua. Kaikki valmistelu, joka kouluverkkopäätöksiin liittyy, tehdään opetusvirastossa. Kaikki kansalaisten demokraattinen kuuleminen tapahtuu myös opetusviraston ja lautakunnan toimesta. Sen jälkeen tapahtuva asukkaiden aktiivisuus ei ole kyllä osa sellaista prosessia, jossa kaikilla asukkailla olisi yhtäläinen ääni. Mutta en todellakaan väheksy asukkaiden aktiivisuutta. Olen saanut siitä viimeiset 2 vuotta nauttia sekä iltaisin että öisin että aamuisin että päivisin.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin kouluverkkoa koskeva ongelma on mielestäni tässä päätösehdotuksessa käännetty nurin perin. Ongelmana ei ole ollut se, että päätöksiä koulujen yhdistämisistä ja lopettamisista syntyisi liian hitaasti tai ne käsiteltäisiin moniportaisesti. Perheiden näkökulmasta on päinvastoin tärkeää, että lasten koulu ei vaihdu äkkiä. Suurimpia ongelmia ovat olleet päätösten huono valmistelu, asukkaiden esittämisen mielipiteiden toistuva sivuuttaminen, virheelliseksi osoittautuneet perustelut ja myös opetustoimen resurssien alimitoittaminen kaiken kaikkiaan.

20.1.2016

Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien ja päätöksenteon avoimuuden kaventamisen sijasta pitäisi puuttua näihin varsinaisiin ongelmiin. Lisäksi on syytä jatkaa koulutilojen yhteiskäytön kehittämistä muiden virastojen ja asukastoimijoiden kanssa. Se on parempi ratkaisu kuin lyhytjänteinen koulujen lopettaminen lapsimääriä koskevien alati muuttuvien ennusteiden mukaan.

Valtuuston strategiaohjelma, josta valtuutettu Krohn täällä puhui, asettaa meille todellakin veloitteen parantaa asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia, lisätä päätöksenteon avoimuutta ja vahvistaa lähikoulujen merkitystä. Ilmeisesti opetuslautakunnan puheenjohtajalta tämä osa strategiaohjelmasta on jäänyt kokonaan lukematta. Täällähän halutaan nyt vähentää asukkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa, siirtää päätökset pois valtuuston avoimista kokouksista lautakunnan suljettuihin kokoushuoneisiin ja helpottaa lähikoulujen vähentämistä. Käytännössä koulujen yhdistämisiä ja lopettamisia koskevien esitysten käsittely lautakunnan jälkeen kaupunginhallituksessa ja valtuustossa on parantanut päätöksiä. Avoin julkinen käsittely on edistänyt asukkaiden kuulemista ja laaja-alaisempaa vaikutusten arvioimista.

Kiinnitän huomiota siihen, mikä meille toimitetuissa koulujen vanhempienyhdistysten viesteissä on tullut esille. Siinä missä lautakunta on hyväksynyt tällä valtuustokaudella kaikki viraston esitykset koulujen lopettamisista ja yhdistämisistä, on lähes puolet näistä esityksistä muutettu, palautettu tai hylätty kaupunginhallituksen ja valtuuston käsittelyssä. Näiden lukujenkin valossa voi vain ihmetellä, kuinka joku kehtaa poistaa juuri sen osan päätöksenteosta, jossa päätöksiä on lähes joka toinen kerta muutettu tai suorastaan esityksiä hylätty ja johon on liittynyt laajempi avoin julkinen keskustelu kuin mikä parhaimmillaankaan on voinut liittyä lautakunnassa tapahtuvaan päätöksentekoon.

Olen siis esityksen hylkäämien kannalla. Kouluverkkoratkaisujen tuominen valtuustoon on sikäläkin perusteltua, että vaihtoehtojen arvioimisessa on yleensä kyse myös budjetista ja budjetin raameista, joita juuri valtuusto voi myös muuttaa ja ottaa huomioon muutakin kuin vain yhden viraston budjetin raamin.

Nyt kun sote- ja aluehallinnon muutos on viemässä kuntatasolta puolet tehtävistä, korostuu opetustoimen merkitys kunnissa. En ymmärrä lainkaan, että tässä tilanteessa vielä vähennettäisiin valtuuston roolia opetustoimen keskeisissä ratkaisuissa. Opetusviraston uudelle johdolle soisin positiivisemmän alun toimikaudelleen, kuin se, jos valtuusto täällä myrkyttää työilmapiiriin heti kättelyssä lyömällä märällä rukkasella koulujen oppilaiden vanhempia ja alueiden asukkaiden aktiivisuutta.

20.1.2016

Valtuutettu Oskala

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Muutama pointti. Ensimmäinen: tulevaisuus. Helsingin opetustoimi on aivan valtaviin haasteiden edessä, ja viime vuonna arvioitiin, että seuraavan 10 vuoden aikana meille tulee noin 12 000 peruskoululaista lisää. Nyt kun maahanmuutto on vielä lisääntynyt, voimme vain arvailla, paljonko peruskoululaisia on Helsingissä 2026. Sen me kuitenkin tiedämme, että heitä on paljon ja heidän joukossaan on paljon oppilaita, joiden oppimista meidän tulee erityisesti tukea.

Kaksi: kokonaisuus. Kuten hyvin tiedätte, lautakunta saa valtuustolta käyttöönsä budjettiraamin, jonka sisällä lautakunnan on pyrittävä etsimään mahdollisimman hyvä kokonaisuus tasapainottelemaan opetuksen ja tilojen välillä. Tämän raamin sisällä lautakunta sitten nollasummapelinä ikään kuin kohdentaa rahoja sinne, missä niitä eniten tarvitaan. Mikään muu toimielin ei katso opetustoimen kokonaisuutta kuten lautakunta. Kun kulut rankasti yksinkertaistettuna muodostuvat joko opetuksesta tai hallinnosta ja tiloista, vie nykyinen järjestely nimenomaan kokonaiskuvan pois sieltä, missä sen pitäisi olla. Vallan ja vastuun pitäisi olla opetuslautakunnassa. Konkreettisesti tämä tarkoittaa sitä, että kun emme kyenneet toisinaan vaikeisiin tilapäätöksiin viime vuonna, kohdistuivat puolen miljoonan euron säästöt tilojen sijaan kouluavustajiin, tämä ei näy meille tänne valtuustoon lainkaan. Tämän näkevät konkreettisesti vain lautakunnan jäsenet ja opetusviraston virkamiehet.

Kuulimme tovereiden vasemmalta sanovan, että ongelma ratkeaa sillä, että lopetetaan opetuksen alibudjetointi. Tähän vastaan, että vaikka lisääsimme 100 miljoonaa euroa vuosittain opetustoimeen, ei meidän silti kannattaisi ylläpitää ylimääräistä hallintoa ja seiniä – erityisesti hallintoahan kaikki haluaisivat vähentää – vaan satsata ne resurssit sinne, missä niitä kipeimmin tarvitaan.

Tästä pääsen kolmanteen pointtiini, joka on tasa-arvo. Paitsi että tilaratkaisujemme vuoksi leikkaukset kohdistuvat kouluavustajiin ja opetusresursseihin, kokemuksesta tiedämme hyvin, että koulujen yhdistymiset onnistuvat helpommin ”haasteellisilla” alueilla kuin hyvinvoivilla. Nykyinen prosessi on järjestelmällisen epätasa-arvoinen.

Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

20.1.2016

Halusin käyttää vastausrepliikin ihan valtuutettu Oskalan viimeiseen kommenttiin näistä erilaisista alueista. Meillä on ollut kaupunginhallituksella viimeisen 2 viikon aikana koulujen hallinnollisia yhdistämisä sellaisilta alueilta kuin Vesala tai Kannelmäki, ja minun on hyvin vaikea nähdä, että perustelu, joka tuossa juuri esitettiin, olisi kyllä kovin kestävä. Pidän itse asiassa melkein vaarallisena, jos me rupeamme tämän-tyyppisillä argumenteilla esiintymään, kun nämä eivät ole totta.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Aluksi kannatan valtuutettu Pilvi Torstin tekemää palautusehdotusta. Oikeastaan lähtisin ensin siitä, että Pilvi Torstihan ei millään tavalla ehdota sitä, että tätä asiaa ei voida jatkossa valmistella huolellisemmin niin, että opetuslautakunta on keskeinen päätöksentekijä myös näissä asioissa, vaan että tämä asia pohditaan siinä yhteydessä, kun kaupungin koko johtamisjärjestelmää arvioidaan ja kun tiedetään, millä tavalla myös toimialueet muodostuvat ja minkä tasoisia organisaatioita esimerkiksi opetusalueella muodostetaan.

Sillä tavalla tietysti on järkevää, että kun meillä on noin runsas vuosi aikaa tätä valtuustokautta, niin kyllä ihan selvästi on käynyt selväksi, että strategian valmistelu ja kaiken kaikkiaan koko se pohdiskelu, mikä on valtuuston rooli, mikä on lautakuntien rooli ja mikä on kaupunginhallituksen rooli, niin tässä on kyllä suuri tehtävä valtuustolle. Kyllä valtuuston merkitys on nimenomaan strateginen eikä suinkaan operatiivinen, kuin mitä esimerkiksi lautakunnat tällä hetkellä tekevät. Tämä on todella tärkeä asia.

Tietysti olisi ollut toivottavaa, että myös tämän-tyyppinen strateginen ajattelu olisi ollut jo tämän valtuustonkauden alussa, mutta kun se nyt ei ole ollut, niin se näkyy nimenomaan tämän opetuslautakunnan työnsäössä nyt, että millä tavalla tätä valtuustolta siirrettävää valtaa opetuslautakunnalle. Itsekin kyllä näen ihan, että se on minusta järkevää, että päätöksenteko on nimenomaan siellä, missä se on lähellä kansalaisia ja missä on parhaat valmisteluresurssit.

Kun opetusviraston valmistelu on tässä asiassa ollut sillä tavalla haparoivaa, että luottamus valmistelun kokonaisuuteen ja sen oikeudellisuuteen on hävinnyt sillä tavalla, että se on herättänyt vanhemmat laajaan kritiikkiin, siksi tämän luottamuksen ja tämän valmisteluprosessien kehittämiseksi on järkevää, että me otamme tällaisen tuumaustauon ja runsaan vuoden kuluttua, kun johtamisjärjestelmät ovat kunnossa, tie-

20.1.2016

dämme, mitä tapahtuu ja myös valtuuston strategiaa voidaan paremmin pohtia, niin meillä on paremmat edellytykset siirtyä siihen järkevään työnjakoon, joka minustakin on järkevä, että lautakunnat valmistelevat ja päättävät keskeiset palveluverkkoasiat.

Niin kuin totesin, niin kun tämä prosessi on tietyllä tavalla ajautunut siihen, että varmaan virastossa on tehty monella tavalla arvokasta työtä ja lautakunnassa on monella tavalla ihan samalla tavalla tehty arvokasta työtä, mutta jotenkin nämä eivät ole nyt sillä tavalla kohtaantuneet, että haparoivaa on ollut vähän, ja näin ollen luottamusta lisääviä toimia pitää nyt tehdä. Pieni aikalisä on ihan tarpeellista.

Olen lautakunnan puheenjohtajan kanssa samaa mieltä, että kouluverkon käsittely valtuustossa sillä tavalla, kuin se on nyt ollut, niin siinä on juuri niitä ongelmia, mitä meidän ei jatkossa kyllä kannata millään tavalla kuljettaa eteenpäin.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan palauttamista. Tosiaan valtuustolla on tänä iltana oman toimivaltansa rajaamista käsiteltävä kysymys pöydällä. Sillä kokemuksella, mitä minulla on nyt viime vuosina tullut opetuslautakunnasta, olen varsin varautunut tähän suunnitelmaan siitä, että valtuusto ei enää olisi mukana tässä meidän päätöksentekoprosessissamme. Toki ymmärrän sen, että tällaisia vaikeita asioita on kiva delegoida muille. Tämä on varmaan asia, joka herättää eniten keskustelua kaupunkilasten parissa. Nämä koulujen sulkemispäätökset – tai vaikka suljettaisiin osiakin niistä – olisi kiva sisältää lautakunnan jäsenten poliittiselle vastuulle. En kuitenkaan haluaisi vapauttaa tätä salia tästä vastuusta, koska lautakunta on riippuvainen siitä budjetista, siitä rahamäärästä, jonka tämä sali antaa sinne lautakuntaan. Tämän takia on mielestäni hyvä, että tämä valtuusto, joka päättää budjetista, osallistuu myös kouluverkosta päättämiseen.

Minulla myös on vähän herännyt kysymys siitä, minkä takia nyt juuri pitäisi muuttaa opetustoimen johtosäätöä. Onko tässä ajatus, että joitakin tiettyjä kouluja on nyt kiire lakkauttaa vai mistä on oikeastaan kysymys? Tästä minulla ei ole tietoa, mutta tämä kiire tietysti muuttaa johtosäätöä nyt, kun isompi hallintoremontti on tulossa, herättää näitä kysymyksiä, että miksi juuri nyt.

20.1.2016

Koko Helsingin lähivuosina mullistaa oman hallintonsa, kuten täällä on tänään todettu. Sote-uudistus on tulossa, ja se tulee merkittävästi vähentämään tämän valtuuston tehtäviä. Jotta myös jatkossakin täällä ensi kaudella – ketkä täällä nyt ovat sitten paikalla – on jotain tehtävää, kannattaa nyt tänä iltana vähän miettiä sitä, kuinka paljon näitä tehtäviä kannattaa nyt juuri antaa pois. Minun mielestäni kannattaa ottaa nyt tällainen reilu aikalisä tässä ja katsoa, mitä tapahtuu, ja palataan sitten näihin asioihin myöhemmin, jos on tarpeen.

Kiitos.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä kysymys kouluverkosta ja kysymys siitä, kenellä on toimivalta lakkauttaa tai yhdistää kouluja, on sellainen, jota olen itse henkilökohtaisesti tässä jo pidemmän aikaa miettinyt, ja myös vihreässä valtuustoryhmässä on tästä hyvin runsaasti puhuttu. Kouluverkoston on tosiaan ainoa palveluverkkokysymys, joka tulee valtuustoon. Kaikki muut käsitellään asianomaisissa lautakunnissa. Toisaalta kouluverkko on myös erityinen palveluverkko siinä, että lapset ovat koulussa sen 9 vuotta ja kävelevät sinne itse jo melko pienestä, siinä missä päiväkotiin kuljetaan ja useampien muiden palveluiden pariin kuitenkin ei samalla tavalla päivittäin hakeuduta. Nämä ovat molemmat ihan perusteltuja argumentteja.

Valtuuston rooli olisi hyvä olla ja olisi syytä ? valtuuston rooli on strateginen, linjata suuret linjat – ei päättää jokainen yksityiskohta. Mutta on myös totta, että tässä, kun on tehty jo täällä useammassa puheenvuorossa viitattua kehitystyötä nyt virastossa viime vuosina, mikä varmasti kaikki tai lähes kaikki tunnustaa, että siinä on menty hyvään suuntaan, ja tässä myös vanhempien osallistaminen näihin päätöksiin on parantunut, niin toisaalta tämä on totta. Mutta toisaalta myös edelleen on kysymyksiä siitä, onko se luottamus virastoon. Täällä on myös epäluottamusta historiallisista syistä. Tämän takia on mietitty sitä, pitäisikö se jättää myöhemmäksi ja päättää vasta, kun on tulossa johtamisjärjestelmän uudistus ja siinä yhteydessä mietitään palveluverkkoja laajemminkin, ja samalla on mahdollisuus valtuuston roolia ja lautakuntien rooleja miettiä tarkemmin.

Tämäntyyppisen ajattelun pohjalta olen omasta puolestani päätenyt kannattamaan Pilvi Torstin palautusesitystä.

20.1.2016

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Maija Anttila piti täällä oikein hyvän puheenvuoron, jossa hän analysoi lautakuntien ja valtuuston tehtäviä, ja yhdyn tähän analyysiin kaikilta muilta osin paitsi siltä johtopäätökseltä, että tämä päätös pitäisi tehdä vasta myöhemmin – mikä oli aivan ilmiselvää, mihin hän tällä puheella tähtäsi. Minusta tämä asia on niin selvä, että sen voi tehdä jo nyt.

Jos me mietimme, että poliittisten linjojen vetäminen kuuluu valtuustolle, ja sitä me teemme budjetin yhteydessä. Mutta jos me teemme kovin alamitoitetun budjetin ja sitten pitää alkaa jakaa kurjuutta, niin silloin lautakunta on vähän niin kuin tuomioistuimen roolissa ja pyrkii toimimaan tasapuolisesti ja johdonmukaisesti. Aivan samasta syystä kuin tuomioistuimen tehtäviäkään emme toivottavasti tuo tämänkaltaisiin saleihin, niin minusta tätäkään ei tänne kannata tuoda. Minusta on myös aivan ilmiselvää seikka, että jos tämä tuodaan valtuustoon, se korostaa niitten kansanryhmien mahdollisuutta painostaa valtuustoa, jolla on tähän paremmat keinot kuin toisilla, ja se on johtanut jo nyt epätasaroitukseen ratkaisuun. Tätä Pilvi Torstin logiikkaa siitä, että köyhien alueiden asiat ovat menneet täällä ihan sujuvasti, en ymmärrä ollenkaan.

Sitten vanhempia varmaan ei kiinnosta niinkään, mitä kouluja heidän lähellään on, missä koulussa heidän lapsensa käyvät. Ette kai se tarkoita, että vuosittaiset päätökset koulupiirien rajoistakin tulisivat tänne.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä palautusesitys on perusteltu, vaikka pidänkin hylkäyksesitystä vielä parempana. En kannata valtuuston vallan vähentämistä, sillä mielestäni se on selkeää demokratian kaventamista, ja kannatan vaaleilla valittujen valtuutettujen vallan kasvattamista nykyisestä, eli koko valtuustovallan kasvattamisesta pitäisin kiinni. En kannata vain kourallisen valtuutettuja tai opetuslautakunnan vallan kasvattamista. Se olisi mielestäni demokratian irvikuva.

Koulutonttien kaavoituksesta käyttöönottoon koulun osalta voi helposti mennä jopa 5–10 vuotta, ja monet perheet valitsevat asuinalueensa sillä perusteella, että lapselle olisi turvallinen koulumatka lähellä, ja tämä on iso asia. Onko kouluissa ylimääräistä ja jos, niin missä ja kuinka paljon, on tärkeä kysymys. Tällä hetkellä jättikoulut ovat päätöksentekijöi-

20.1.2016

den suosiossa. Seinistä säästämisen mantraa hoetaan vuodesta toiseen. Mielestäni pitäisi nyt nopeasti päästä tähän opetushallituksen tilapaikkamittarin käyttöön ottoa. On noloa Helsingille, että sitä ei ole vielä tehty. Silloin saataisiin mielestäni uskottavampia lukuja päätöksenteon pohjaksi ja ei tulisi tällaista ongelmaa, onko tilaa liikaa vai eikö ole, ja myöskään näitä sisäilmaongelmaisia tiloja ei pitäisi laskea käytettäviin tiloihin.

Kouluasiat ovat isoja asioita, ja lapsivaikutusten arviointi on sellainen, mitä en ole vielä huomannut minkään päätöksen teksteissä mainitun, että onkohan sitä sitten lainkaan tehty. Käsitykseni mukaan se pitäisi tehdä näissä koulujen yhdistämis- ja lakkauttamis- ja rakentamispäätöksissä myös. Itse pitäisin parempana, että kerran valtuustokaudessa ollut malli parempi kuin nykyinen, koska perheet eivät olleet silloin koko ajan löysässä hirressä odottamassa, mitä tulee opetuslautakunnan listalle.

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja.

Oikeastaan tämä päätös kilpistyy kahteen eri näkökulmaan, joiden pohjalta mielestäni tästä on varsin selkeää ja helppoa linjata. Ensinnäkin muistuttaisin kanssavaltuutettuja, että nyt emme ole ottamassa kantaa yhteenkään kouluverkkoasiaan, kysymykseen tai ratkaisuun. Siihen, millä tavalla koulujen palveluverkkoa linjataan, ei tämä päätös kohdistu, vaan se kohdistuu siihen, miten päätöksentekoa kaupungissa tehdään.

Ehkä ensimmäinen näkökulma, jota itse painotan, on se, että päätöksenteko on hyvää silloin, kun se tehdään niiden toimesta, jotka ovat asiaan kaikkein parhaiten perehtyneitä ja nimenomaan niin, että kunkin päätöksiä tekevän elimen rooli ja tehtävät ovat selvillä. Niin kuin täällä valtuutettu Kivekäs muun muassa ansiokkaasti mainitsi, valtuuston tehtävä on piirtää ne reunit ja rajat, strategiat ja tulevaisuuden suuntaviivat, joiden pohjalta kaupunkia ohjataan, ja konkreettinen ja päätöksenteko näiden suuntaviivojen ja strategioiden toimeenpanemiseksi on paitsi virkavalmistelulla, niin sitten virastoja ohjaavilla lautakunnilla, muita elimiä ohjaavilla johtokunnilla ja kaupunginhallituksella. Tämän selkeän vastuunjaon mukaisesti palveluverkkopäätökset kuuluvat lautakunnille, jotka ovat paitsi siinä roolissa, että ne päättävät palveluverkosta, niissä istuvat jäsenet ovat asioihin tästä näkökulmasta parhaiten perehtyneitä ja tuntevat sen kyseisen palveluverkkoa koskevan asian varmasti kaikkein parhaiten.

20.1.2016

Toinen näkökulma on se, että virastojen välillä pitää olla yhdenvertaista ja pitää toimia yhdenvertaisesti ja kaikissa muissa kaupungin virastoissa palveluverkkopäätökset kuuluvat lautakunnille, joten on aivan selvää mielestäni, että näin myös opetuspuolella tulee olla. En tiedä, miten perustella varhaiskasvatus- tai sosiaali- ja terveystieteiden palveluverkkopäätöksiä lautakunnissa, jos ne ovat opetuspuolella sitten täällä valtuustotasolla.

Tältä osin siis kannatan kaupunginhallituksen erinomaista esitystä.

Ledamoten Månsson

Ordförande.

Till återremitteringen som jag stöder.

Sinänsä voisi perustella lautakunnalle tämän päätösvallan siirtämistä. Niin kuin on monta kertaa tässä jo todettu, terveystieteiden osalta sote-lautakunta tekee päätökset. Mutta 5 argumenttia puhuu tätä vastaan tässä vaiheessa.

Numero 1: koko vertailu siihen soteen poistuu tietysti, kun sote poistuu maakunnalle.

Numero 2: juuri tämä sote-uudistushan tarkoittaa sitä, että puolet kunnan toiminnasta poistuu kunnalta. Silloin kouluista tulee meidän tehtävämme numero 1.

Argumentti numero 3: demokratiavaje syntyy helposti, jolleivät suoraan vaaleilla valitut edustajat päättää asioista. Julkisuus nimenomaan – sitä on tässä myös korostettu – on demokratian peruspilari, ja se taataan parhaiten kaupunginhallitus- ja valtuustokäsittelyllä.

Argumentti numero 4: Tätä ei ehkä ole vielä korostettu tarpeeksi tässä keskustelussa. Koulu ei ole vain koulu. Terveystieteiden keskus on terveystieteiden keskus. Päiväkotikin on päiväkotiki, mutta koulu ei ole vain koulu, vaan se on kokoontumispaikka, se on harrastuspaikka. Mehän haluamme edistää sitä, että kouluja käytetään enemmän iltaisin silloin, kun se ei ole koulun käytössä. Se ei ole siis vain opetuslautakunnan asia.

Sitten ennen kaikkea argumentti numero 5: kun nyt sattumoisin johtamismalliamme uusitaan, niin kyllä tämä asia ilman muuta kuuluu siihen. Ja kuten tässä Pilvi Torstin erinomaisessa palautusehdotuksessa tode-

20.1.2016

taan, silloin on myös aikaa parantaa opetusviraston valmistelukäytäntöjä, niin kuin on jo vireillä.

Eli kannatan palautusta.

Valtuutettu Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä puolestani en kannata palautusta. Minulla oli tilaisuus olla 8 vuotta opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston puheenjohtajana ja 5 vuotta siitä opetuslautakunnan puheenjohtajana. Siihen ajanjaksoon mahtui todella monta kouluverkkotarkastelua. En ole missään tehtävässä kokenut niin kouriintuntuvasti vastuuta kuin siinä tehtävässä. Me kiersimme silloisen opetuslautakunnan ryhmän kanssa kaikki koulut, jotka olivat kouluverkkotarkastelun kohteena – mittanauhan kanssa välillä – tapasimme vanhempia, ja mitä pidin erityisen tärkeänä, tapasimme myös niiden koulujen edustajia, joissa ei ollut aktiivisia vanhempia.

Ymmärrän todella hyvin vanhempien huolen. Minusta se ratkaistiin aika hyvin tuossa kaupunginhallituksen tekemällä muutoksella, eli sen mukaan palveluverkkopäätöksiä tehtäessä varmistetaan koulujen johtokuntien vanhempainyhdistysten kuuleminen riittävän ajoissa ennen päätöksentekoa. Tämähän on se huoli, jota vanhemmat ovat tuoneet esiin.

Minusta on ihan selvää, että nyt kun olen ollut esimerkiksi 2 vuotta pois opetuslautakunnasta, en enää kuvittele olevani opetusasioiden asiantuntija Helsingissä. Eli kyllä se edellyttää sitä, että meillä on se opetuslautakunta, johon toivottavasti kaikki puolueet laittavat parhaat voimansa ja ne, joilla on aikaa perehtyä siihen. Täällä mainittiin jo löysä hirsi yhtenä perusteena sille, että tätä ei pitäisi hyväksyä, mutta todella moni vanhempi on myös maininnut löysän hirren siinä mielessä, että kun asiat ovat edenneet asteesta toiseen, niin toki myös se odotusaika on löysää hirttä. Parempi että kerran tutkitaan asia kunnolla.

Kiitoksia.

Valtuutettu Perälä

Kiitos, puheenjohtaja.

20.1.2016

Kaupunginvaltuusto käyttää Helsingissä ylintä päätöksentekovaltaa, valtaa, joka on lainassa kaupunkilaisilta, mutta käytännöllisistä ja ehkä ennen kaikkea ajankäytöllisistä syistä kaupunginvaltuusto on delegoinut tätä päätöksentekovaltaansa niin kaupunginhallitukselle, lautakunnille kuin viranhaltijoillekin. Tässä ei ole itsessään mitään epädemokraattista.

Olemme parhaillaan uudistamassa kaupungin johtamisjärjestelmää valtuuston strategiaohjelman mukaisesti. Kysymys luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden ja toisaalta kaupungin eri toimielinten välisestä työjaosta on tämän uudistuksen keskiössä. Johtamisjärjestelmän uudistuksen yhteydessä tullaan todennäköisesti uudistamaan kaikki olemassa olevat johtosäännöt. Tämä olisi nähdäkseni myös oikea paikka tarkastella tuleville lautakunnille delegoitua päätösvaltaa.

Olen tyytyväinen siihen, että opetusviraston uusi johto on sitoutunut kehittämään viraston valmistelua entistä vuorovaikutteisempaan ja avoimempaan suuntaan. Tämä voi olla myös avain siihen, että nyt epäluottamustaan opetusvirastoa kohtaan ilmaisseiden vanhempien luottamus virastoa kohtaan palautuu.

Jos lautakuntia johtamisjärjestelmän uudistuksessa yhdistetään laajemmiksi kokonaisuuksiksi, mistä näyttää vallitsevan jonkinlainen yhteisymmärrys johtamisen jaostossa edustettuina olevien valtuustoryhmien kesken, se tulee entisestään kasvattamaan lautakuntien painoarvoa. On todennäköistä, että kaikissa keskeisissä lautakunnissa istuu tällöin vaaleilla valittuja kaupunginvaltuutettuja, ja tämä lisää samalla lautakuntien demokraattista vastuuta.

Näistä syistä kannatan tätä valtuutettu Torstin tekemää palautusesitystä.

Valtuutettu Rydman

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Tässä on varmaan syytä palauttaa mieleen, mikä oikeastaan on valtuuston rooli tällaisessa isossa kaupungissa, jollainen Helsinki on. Helsinki on sen verran iso kokonaisuus, ettei voi mitenkään kohtuudella odottaa, että tämä meidän joukkomme täällä paneutuisi kaikkiin mahdollisiin päätettävinä oleviin asioihin sillä yksityiskohtaisuuden tasolla, mitä tarvitaan – ottaen huomioon sen, että me olemme täällä kuitenkin kaikki pelkästään oman varsinaisen työemme ohella emmekä täysipäiväisinä luottamushenkilöinä. Tämän johdosta olemme perustaneet eri-

20.1.2016

laisia lautakuntia ja johtokuntia, joiden tehtävä on toimia sitten substanssin puolesta erikoistuneina toimieliminä, jotka perehtyvät syvällisemmin niihin asioihin, joista ollaan päättämässä.

Valtuuston roolin sitä vastoin ei tulisi olla tällainen mikromanageeraavaa, vaan nimenomaisesti suuriin strategisiin linjoihin keskittyvä toimielin, joka antaa tietyt reunaehdot näille substanssilautakunnille, joiden tehtävä on niiden reunaehtojen puitteissa toimia viisaimmaksi katsomallaan tavalla.

Lisäksi oma arvonsa on silläkin, että kaupungin johtosäännöt ovat keskenään johdonmukaisia. Jos kerran on niin, että yleisesti ottaen lautakunnilla on päätösvalta omista palveluverkoistaan, niin tuntuu omituiselta, että nimenomaisesti opetustoimi on tällä hetkellä kaupungissa se ainut hallintokunta, jolla ei ole oikeutta päättää omasta palveluverkostaan.

Sitten täytyy myös ottaa huomioon kaupungin talousohjaus. Jos me täällä yhteisesti päätämme jonkinlaisesta menorajoitteesta hallintokunnille ja yhdessä siihen sitoudumme, niin kyllä meidän tulisi silloin myös antaa substanssilautakunnille mahdollisimman hyvät mahdollisuudet toimia sen menorajoitteen puitteissa, jotta he pystyvät sen rajoitteen puitteissa toimimaan sillä tavalla, joka viisainta on. Nyt me olemme ajautuneet sellaiseen tilanteeseen, jossa asetamme lautakunnille velvoitteita, mutta toisinaan, liian usein hankaloitamme niiden velvoitteiden toteuttamista käytännössä.

Valtuutettu Hyttinen

Kiitoksia. Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Edellisten puhujien tavoin tahdon onnitella ensiksi puheenjohtajistoa valinnastaan.

Keskeinen syy sille, miksi kouluverkkoa koskevat päätökset halutaan siirtää pois valtuustolta ja opetuslautakunnalle tuntuu olevan se, että tietyt valtuutetut pitävät kansalaisten yhteydenottoja ja päätöksenteon julkisuutta kiusallisena. Tästä syystä läpinäkyvä päätöksenteko, johon osallistuvat kaikki demokraattisesti valitut valtuutetut, halutaan korvata suljettujen ovien takana tehtävällä päätöksenteolla, jolloin vastuu kiusallisista päätöksistä kaatuu huomattavasti harvemman niskaan. Näen kyseenalaisena, että valtuutetut eivät halua ottaa henkilökohtaisesti kantaa asioihin, joita heidän äänestäjänsä pitävät tärkeinä. Se, että kouluja halutaan lakkauttaa, mutta ei vastata päätöksistä omalla naa-

20.1.2016

mallaan, ei yksinkertaisesti ole rehellistä. Vaikeita päätöksiä joudutaan tekemään, mutta ne pitäisi pystyä perustelevaan äänestäjille, ei sysätä ainoastaan opetuslautakunnan jäsenten harteille.

Tällä hetkellä opetuslautakunnan 11 jäsenestä peräti 3 on kaupunginvaltuuston varsinaisia jäseniä. Tämä huomioiden on helppo nähdä, mihin esitetty toimivallan siirto johtaisi ja miksi sitä halutaan. Vaalikentällä kaksilla rattailla peluu hoituisi niin helposti, että ne valtuutetut, jotka olisivat ? ryhmäkurin takia joutuneet kannattamaan koulujen lakkauttamisia, voisivat kirkkain silmin väittää: ”en minä, mutta kun ne muut”. Vastuu vaikeista päätöksistä sysättäisiin yksin opetuslautakunnan jäsenten harteille, ja muut valtuutetut pesisivät kätensä asiasta. Tämä todennäköisesti johtaisi siihen, että opetuslautakunnan jäsenyyteen suhtauduttaisiin pian rangaistuksena eikä siellä istuisi tulevaisuudessa yhtäkään kaupunginvaltuutettua.

Arvoisa puheenjohtaja.

Pyysin puheenvuoron kannattaakseni valtuutettu Vuorjoen hylkäysesitystä, mutta koska kyse on nyt palautuskeskustelusta, kannatan käsittelyn tässä vaiheessa asian palauttamista.

Kiitos.

Valtuutettu Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Myös minä kannatan palautusta. Mielestäni tässä kannattaa keskittyä nyt siihen, mistä me olemme keskustelemassa: olemme keskustelemassa lasten palveluista. Täällä on moneen kertaan jo sanottu hyvin, että tässä koulu on keskeinen lasten palvelu. Jos siis yhdenvertaisuus ei ole sitä, että katsotaan jokaisen lautakunnan asialistaa ja päätetään samalla tavalla, vaan nyt keskustellaan hyvin tärkeästä, keskeisestä, lähes 100 000 lasta koskevasta palvelusta, joka on myös yhteisö, kuten täällä on sanottu. Sen takia tätä asiaa täytyy miettiä hyvin huolella.

Täällä on tuotu myös esille niitä ongelmia, mitä kouluverkko-tarkastelussa on viime vuosina ollut, ja sen takia mielestäni tämä ajoitus on nyt tässä asiassa erittäin tärkeä. On tärkeitä rakentaa sitä luottamusta, meidän kaupunkilaistemme luottamusta kaupungin valmisteluun, ja siihen on kyllä opetusvirastossa uuden johdon ansiosta ja opetuslautakunnan suitsimana hyvin tartuttu.

20.1.2016

Näihin kehittämissryhmiin, mitä tässä palvelumuotoilussa nyt tehdään, on otettu vanhempainyhdistysten edustajia, ja mielestäni tämä osoittaa erinomaista rohkeutta. Mutta nyt täytyy miettiä sitä, onko siinä edistytty vielä ollenkaan, onko meillä lopputulosta, johon kansalaiset ja kuntalaiset todella luottavat.

Suurta viisautta olisi mielestäni nyt tällä kertaa luottaa vähän ruotsalaiseen päätöksentekoon, eli vaikka se diskuteeraaminen ja kehittäminen saattaa kestää tuskallisen kauan ja välillä tuntuu vähän pidempäänkin, niin lopputulos voi olla parempi, johon kansalaiset ja meidän kaupunkilaisemme voivat jatkossa sitoutua, kun he luottavat paremmin tähän tietoon ja prosessiin. Sen takia mielestäni valtuustolta olisi viisautta nyt tällä kertaa ajatella tätä hallintotapaa, ja kuitenkin meidän johtamisjärjestelmämme, kuten on monen kertaan täällä sanottu, on jo vuoden päästä hyvin pitkällä, ja tämä ei suuresti muuta tätä valmistelua, jos nyt kannatamme palautusta.

Kiitos.

Valtuutettu Relander

Arvoisa puhemies.

Opetusvirastolla on oma visionsa siitä, miten kouluverkkoa pitäisi kehittää. Virasto haluaa kehittää koululaitosta taloudellisesti tehokkaaksi ja laadukasta koulutusta tasapuolisesti tarjoavaksi. Se on ihan oikein. Se on viraston tehtävä. Meidän poliitikkojen tehtävä taas on varmistaa, että tämä hallinto on myös inhimillistä ja huomioi sen, miten kaupunkilaiset itse hahmottelevat omat tarpeensa. Me olemme kaupunkilaisten edustajia, heidän äänensä käyttäjiä. Tämä ei toteudu, mikäli valtuusto keskittyy vain suuriin strategisiin linjauksiin ja taloudelliseen makromanageeraukseen. Tämän takia kannatan Torstin palautusesitystä.

Lasse Männistö totesi täällä, että emme ole ottamassa kantaa yhdenkään yksittäisen koulun olemassa oloon. Se on sinänsä ihan totta, mutta jos kaupunginhallituksen esitys hyväksytään, olemme kertakaikkisesti luopumassa mahdollisuudesta ottaa kantaa yhteenkään päätökseen, joka käsittelee sitä, missä koulussa lapsemme käyvät.

Olen edustaja Månssonin kanssa samaa mieltä siitä, että kyse on kaupunkimme demokraattisuuden kannalta olennaisesta kysymyksestä. Ihmiset haluavat kuntavaaleissa ottaa kantaa itselleen läheisiin kysymyksiin. He eivät valitse kuntavaaleissa opetuslautakunnan jäseniä, vaan he valitsevat valtuutettuja. Tietysti se on totta, että kovin moni

20.1.2016

muu vastaavan tyyppinen päätös muilla hallintoaloilla tehdään lautakunnissa, mutta tämä koulu on vähän erityiskysymys. 2 lapsen isänä tiedän, että ne ovat erittäin tärkeitä, merkittäviä kysymyksiä, jotka liittyvät siihen, minkälainen on lähikoulu ja voiko vaikuttaa sen olemassa oloon.

Itse olin tekemässä kulttuurilautakunnan puheenjohtajana päätöstä siitä, että Herttoniemen kirjasto siirrettiin vanhasta Herttoniemestä, päätettiin siirtää, mutta me teimme sen prosessin hyvin hitaasti. Siinä ei ollut tätä valtuustokiertotietä. Me itse palautimme, pöytäsimme, perehdyimme, kävimme paikan päällä. Tällaisissa päätöksissä hitaus on hyvä sen takia, että ihmisten täytyy tulla kuuluuksi. Olisi lyhytnäköistä luopua poliittisesta vallasta, sillä vastuu näistä kysymyksistä jää kuitenkin meille valtuutetuille.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Pilvi Torstin palautuksessa ei ole mitään feelua, mutta Anna Vuorjoen hylkäys on parempi. En halua hyväksyä lautakuntien vastuuta ja päätösvaltaa. Päinvastoin toivon, että jos lautakuntia tulevaisuudessa yhdistetään, niistä ei muodostu pelkkiä kumileimasimia. Näin myös valtuuston tässä muodossa, että me emme ole mikään kumileimasin. Tämä asia on syytä tulla jatkossakin valtuustoon.

Valtuutettu Pakarinen totesi, että hän ei ole enää niin perehtynyt vanhaan lautakuntaansa tänä päivänä kuin ennen. Kukaan meistä ei varmaan tiedä kaikesta kaikkea, ja on ehkä syytä perehtyä omaan lautakuntaansa paremmin kuin muihin. Aina voi ottaa asioista selvää. Minun omat öögani ainakin ulottuvat myös oman lautakuntani ulkopuolelle. Ne eivät vain pelkästään rajoitu kulttuuri- ja kirjastolautakuntaan.

Herää siis kysymys, miksi ja mitä me haluamme täällä valtuustossa päättää ja miksi ihmiset ovat meidät tänne äänestäneet, jos riisumme itseltämme sitä luottamusta ja vastuuta, jota stadilaiset ovat meille kunnallisvaaleissa antaneet, ja joita olisi myös syytä kuunnella, kun teemme päätöksiä, siis kaupunkilaisia.

Kiitoksia.

20.1.2016

Valtuutettu Holopainen

Pilvi Torstin esitystä.

Minun mielestäni olisi linjakasta päättää tästäkin asiasta, kun me olemme päättäneet johtamisjärjestelmän uudistamisesta ja teemme myös mittavia johtosäntöuudistuksia. Näiden johtosäntöjen uudistamisen yhteydessä määritetään uudestaan se, mikä elin ja mitä elimiä meillä ylipäättään on ja mistä asioista kukakin päättää. Johtamisjärjestelmässä päätetään siitä, mitä asioita delegoidaan valtuustolle, KH:lle ja lautakunnille. Meillä pitäisi olla tämä iso kuva, eikä tätä tarvitse odottaa kovin kauaa, koska nämä päätökset ovat jo prosessissa, ja saamme tähän vastauksen.

Sen sijaan tässä opetustoimen osalta, niin kuin täällä on moni todennut, voi olla, että me päädyimme siihen, että jatkossa lautakunta päättää yksittäisten koulujen lakkauttamisista esimerkiksi. Toisaalta on selvää, että koulu on erilainen palvelu. Koulua ei voi minun mielestäni verrata terveyskeskukseen tai laboratorioon, jonne mennään muutaman kerran vuodessa ehkä yleensä.

Lisäksi täytyy todetta, että tämä homma ei ole mennyt ihan mutkattomasti. Opetusvirastolla on vielä jonkinlainen toimintakulttuurin muutos kesken, ja tässä täytyy löytää uudenlaisia toimintatapoja. Kyllä jatkosakin valtuustolle pitää luoda sellainen rooli, että me pystymme päättämään muustakin kuin budjetin könttäsummasta. Ne voivat olla joitain strategisia linjauksia, mutta ei voi olla niin, että esimerkiksi olemme siinä tilanteessa, että mietitään, ohjaavatko tilakeskus ja tilapäätökset meidän kouluverkkoamme liikaa. Kyllä meidän pitää täällä valtuustossa ymmärtää ja ohjata kokonaisuutta jollain keinolla ja ymmärtää, millaista koulua me haluamme tulevaisuudessa kehittää.

Kiitos.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Aikaisemmin valtuustossa istui jo edesmennyt Ilkka Hakalehto, joka monessa yhteydessä kiinnitti huomiota siihen, kun näitä eri ohjesäntöjä muutettiin ja valtuusto luovutti valtaa lautakunnille. Silloin aika moni naureskeli tälle asialle, ja onhan tilanne mennyt siihen, että lautakun-

20.1.2016

tien päätösvalta on paljonkin kasvanut. Pitäisi olla aika varovainen nyt tämän hallinnon uudistuksen osalta siinä mielessä, että meillä ovat isot uudistukset tulossa, ja nyt pitäisi tällä hetkellä minusta tämä tilanne panna täysin jäihin ja todellakin tarkastella vastuukokonaisuutta, aivan kuten Pilvi Torsti mainitsee, aloittaa tuossa kannanotossaan. Muistuttaisin siitä, että eihän tästä enää pitkä matka ole siihen, että annetaan kulttuurilautakunnan päättää Guggenheimista, niin pääsemme kaikki paljon vähemmällä.

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

En kannata palautusta, enkä kyllä sen enempää hylkyäkään. Jos mietimme meidän eri hallintokuntiamme ja palveluverkkopäätöksiä niissä, niin lähtökohtaisesti lautakunta tekee samoin myös sitten, jos mietimme ja lähdemme vertailemaan muita kaupunkeja – meitä huomattavasti pienempiä kaupunkeja kylläkin – niin niissä myös lautakunta tekee koulujen ja oppilaitosten perustamista ja lakkauttamista olevia päätöksiä. Siihen on ihan hyvä peruste olemassa. Siihen on se peruste, että me olemme antaneet budjettivaltaa lähtökohtaisesti, me päätämme budjetin kokonaissumman virastojen osalta, mutta meidän pitäisi antaa myös edellytykset tehdä niitä valintoja sen viraston budjetin sisällä lautakunnalle. Lautakunta on kuitenkin parhaiten selvillä. Sen takia meillä on opetuslautakunta käsittääkseni. He ovat parhaiten selvillä siitä, miten määrärahoja voidaan käyttää parhaiten niin, että se palvelee helsinkiläisiä koululaisia.

Se, että me voimme tarkastella hyvin prosesseja – täällä viitattiin kulttuuri- ja kirjastolautakunnan prosessiin eräässä tapauksessa – niin ihan yhtä lailla me voimme tehdä myös samanlaisen prosessin opetusviraston sisään niin, että varmistetaan, että koulujen johtokuntia kuullaan, että vanhempia voidaan kuulla sen prosessin aikana niin, että se päätöksenteko ei tule liian nopeassa rytmissä, niin etteivät heidän mielipiteensä tule kuulluksi. Aivan varmasti voimme, tämä on ihan tahdosta kiinni.

Ehdottomasti äärimmäisen järkevä ja aivan kohtuuton tilanne nykyisin, jossa opetuslautakunta joutuu tekemään linjauksia ilman, että sillä on kuitenkaan valtaa päättää niistä resursseista, jotka sille on annettu, miten niitä käytetään opetukseen laadullisesti ja määrällisesti, suhteessa meidän kouluverkkoomme. Ehdottomasti kannatan kaupunginhallituksen mitä mainiota ehdotusta.

20.1.2016

Valtuutettu Rissanen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Palaan tähän keskustelun alkuun, jolloin valtuutettu Anttila piti oikein erinomaisen puheenvuoron siitä, mikä on valtuuston rooli ja mikä on lautakuntien rooli. Oikeastaan aika lailla hänen mainitsemillaan perusteilla itse olen päätenyt kannattamaan tätä kaupunginhallituksen esitystä. Myös valtuutettu Soininvaara puhui hyvin. Tässä helposti unohtuu se, minkä tyyppisiä ratkaisuja me olemme aiemmin täällä tehneet. Kannatan siis tätä esitystä ja minusta se oli oikein hienoa, että kaupunginhallitus lisäsi päätökseen sen, että valmistelun yhteydessä on kuultava vanhempia ja vanhempainyhdistyksiä paremmin, jotta varmistetaan se, että heidän äänensä tulee kuulluksi.

Tämä on oikeastaan osa sitä prosessia, jonka valtuutettu Relander kuvasi hyvin kirjastopäätöksen yhteydessä. Käsittääkseni kuitenkin valtuutettu Relander ei toivo sitä, että kirjastoista päätettäisiin jatkossa täällä valtuustossa, enkä pidä kulttuuri- ja kirjastolautakuntaa – niin erinomainen lautakunta kuin se onkin – yhtään parempana lautakuntana kuin opetuslautakuntaa. Uskon, että opetuslautakunta pystyy aivan yhtä erinomaiseen prosessiin kuin kulttuuri- ja kirjastolautakunta pystyy Herttoniemen kirjaston osalta. Aivan tällaiseen perusteelliseen prosessiin tässä pystytään myös lautakuntatasolla, ja siksi kannatan tätä esitystä tänään täällä.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

On kannatettavaa tarkastella kouluverkkoja ja palveluverkkoprosesseja aika ajoin. On kannatettavaa, että Helsingin kaupunki kehittää ja yhdenmukaistaa hallinnollisia menettelytapojaan. Kokonaisuudessaan ne varmaan noudattavatkin hyväksytyjä suunnitelmia, mutta mitä hanke viestii? Ajan arvoja ainakin mitä suurimmassa määrin. Sopii myös kysyä, mitä me valtuutetut haluamme tällä toimivallan siirtämisellä viestittää. Välinpitämättömyyttä, vai sitä, että vastuullisesti toimimme kaupunginvaltuutettuina.

Toisaalta me peräänkuulutamme demokratiaa, kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia sekä päätöksenteon läpinäkyvyyttä. Mikäli pää-

20.1.2016

töksentekoa siirretään enenevässä määrin lautakuntiin, on julkisuus lautakunnissa vähemmän avointa kuin valtuustosalissa. Olemme me valtuutetut edes selvillä siitä, mihin hallinnollinen menettelyn yhdenmu-kaistaminen on tähän mennessä johtanut. Niin kauan kuin kaupunkilai-set jaksavat olla kiinnostuneita vaikuttamisesta, äänestävät edustajan-sa kaupunginvaltuustoon, on selvää, että demokratian nimissä päätök-senteko kuuluu edelleen valtuustolle. Myös koulun ja oppilaitoksen pe-rustamista ja lakkauttamista koskevan toimivallan siirtämisessä.

Omanarvontuntomme ei voi olla niin heikko, että hyväksyy mitä tahan-sa. Valtuutettu Saarnion pitämä puhe oli kerrassaan loistava. Kannatan palautusehdotusta.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuuston strategiaohjelmassa on linjattu selvästi, että vahvistetaan lähikoulujen merkitystä ja lisätään asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia, sekä päätöksenteon avoimuutta. Toisin kuin valtuutettu Männistö täällä väitti, paras asiantuntemus ei todellakaan ole lautakunnissa, vaan se on asianosaisilla eli asukkailla, kouluissa, lasten vanhemmilla ja opetta-jilla, myös oppilailla. Palveluverkkoa koskevat ratkaisut eivät koulujen eivätkä monien muidenkaan peruspalvelujen osalta koske vain kulloin-kin kyseessä olevaa virastoa. Niillä on yleensä virastorajat ylittäviä merkityksiä.

Kyse ei ole mistään mikromanageeraamisesta, kuten valtuutettu Ryd-man väitti, vaan kyse on moninaisista, usein aika laajoista sosiaalisista, alueellisista ja muista vaikutuksista koko kaupungin kehitykseen. Sa-malla minusta on tärkeää nähdä, että tässä kiskossa nyt ei ole kyse vain hallinnosta. Kyse on myös erilaisista arvioista koskien lähikoulupe-riaatteen toteuttamista ja opetuksen resursseja. Tästä linjaerostahan kertoo hyvin selvää kieltä se, että tällä valtuustokaudella opetuslauta-kunta on hyväksynyt kaikki viraston esitykset koulujen yhdistämisestä tai lopettamista, ja lähes puolet näistä esityksistä on muuttunut tai hy-lätty, kun ne ovat tulleet kaupunginhallitukseen ja valtuustoon.

Valtuutettu Kantola

Kiitos, puheenjohtaja.

20.1.2016

Minä toisin 3 asiaa tässä esiin. 1 on vaikuttamismahdollisuus asukkailla, 2. on nämä strategiaohjelman kärkitavoitteet, joihin nimenomaan tämä vaikuttamismahdollisuus sisältyy, ja 3. on hyvä hallinto. Täällä on hirveän hyviä puheenvuoroja käytetty, ja niissä nyt näkisin, että perusteluja on kummassakin, mutta näkökulma on se, mikä näissä eroaa merkittävästi.

Jos tätä katsoo hallinnon näkökulmasta, niin varmasti tällä uudistuksella ja toimivallan siirtämisellä helpotetaan ja joudutetaan päätöksentekoa ja valmistelua hallinnon sisällä, mutta ainakin tähänastisen kokemuksen perusteella ja lautakuntatyöhön tutustuneena on ollut näitä tilanteita, että asukkaat ovat ottaneet hyvinkin paljon yhteyttä juuri sen avoimuuden puutteen ja osallistumismahdollisuuksien vähäisyyden takia.

Tämä puutehan nyt on tietysti huono asia siinä mielessä, jos sitä tarkastelee tämän strategiaohjelman kannalta. Siellä on todettu, että luodaan demokraattinen kansalaisten aktiiviselle osallistumiselle ja hyvinvoinnille pohjautuva toiminta kaupungissa, kuunnellaan kaupunkilaisia ja kasvatetaan dialogin määrää. Nämä tavoitteet eivät siis toteudu, mikäli toimivalta siirretään nykyiseen tapaan suljettujen ovien taakse. Eli niin kuin sanottu, kannatan tätä Pilvi Torstin palautusesitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tätä ehdotusta on perusteltu muun muassa sillä, että palveluverkosta – esimerkiksi terveyskeskuksesta ja kirjastostakin – päätetään lautakunnissa. Kirjastot ja lautakunnat eivät vaikuta niin paljon ihmisten arkeen. Lapsi ja nuori ei vietä puolta valveillaoloajastaan 9 vuoden ajan kirjastossa, terveyskeskuksessa, museossa, työväenopistossa tai nuorisotalolla. Vertaus ei toimi. Sitä paitsi olisi ihan hyvä, jos terveyskeskuksistakin päätettäisiin valtuustossa.

Toisekseen tätä perustellaan, että muissakin kaupungeissa päätöksenteko on lautakunnilla. Se, että asioita tehdään jotenkin muualla, on aika huono päätöksenteon perusta. Osassa suurista kaupungeista päätösvalta on lautakuntatasolla, osassa ei. Minä en ole ihan varma, kuinka hyvin Helsingin tilannetta voi verrata muihin kaupunkeihin. Helsingin väestömäärä ja väestökasvu on suurempaa kuin muualla.

20.1.2016

Päätöksenteko kestää liian kauan. Itse asiassa on ihan hyvä, että päätöksenteko kestää kauan, sekä ihmisten vaikutusmahdollisuuksien että oppilaiden ja vanhempien arjen näkökulmasta. Tätä on perusteltu kouluverkosta, on jo strategiset linjaukset, ja valtuuston roolin pitäisi olla strateginen, ei operatiivinen. Nämä johtosäännöt ovat menossa uusiksi joka tapauksessa, ja lautakuntien määrä, toimivalta muuttuu. Jos asiat toteutuvat nykyisten itsehallintoalueiden ja sote-ehdotusten mukaisesti, kaupungille jäävä merkittävä toimiala tulee olemaan sivistystoimi ja maankäyttö. Mistä valtuusto sitten enää päättää, muusta kuin maankäytön ja rakentamisen asioista? Vai pitäisikö maankäyttö ja kaavoituskin, niitä koskevat asiat siirtää lautakuntien päätettäväksi yhdenmukaisuuden vuoksi?

Tätä on perusteltu sillä, että nykyinen järjestelmä on epätasa-arvoinen. Miten tasa-arvo paranee, jos päätöksenteko viedään lautakuntaan ja sitä nopeutetaan, samalla kun päätökset tehdään suljettujen ovien takana lautakunnassa. Sehän tarkoittaa käytännössä sitä, että vain niillä, jotka seuraavat opetuslautakunnan asioita, on mahdollisuus vaikuttaa.

Täällä valtuutettu Männistö totesi, että päätöksenteko on parasta silloin, kun se tehdään niiden toimesta, jotka ovat asioihin parhaiten perehtyneitä. Tätä kutsutaan teknografiaksi. Demokratian perusajatukseksi on, että valta nousee kansasta ja toteuttaa kansan tahtoa. Kannatan palautusta.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

En koe mitenkään voivani kannattaa kaupunginhallituksen ehdotusta koulun ja oppilaitoksen perustamista ja lakkauttamista koskevan toimivallan siirtämisestä opetuslautakunnalle. On totta, että nykyisen johtosäännön mukaan koulujen hallinnollinen yhdistäminen tai lakkauttaminen on moniportainen päätösprosessi. On myös totta, että tällainen päätösprosessi on raskas. Moni päättäjä joutuu tutustumaan asiaan, käydään paljon poliittista keskustelua, kansalaiset saavat kertoa näkemyksensä poliittisille edustajilleen, valtuutetut voivat kysyä saamaansa kritiikkiin liittyen esittelijöiden perusteluja. Valtuutetut pohtivat eri perusteluja ja tekevät päätöksen. Tätä on demokratia.

Erityisesti koulujen lakkauttaminen ja sitä lähellä oleva hallinnollinen

20.1.2016

yhdistäminen ovat vanhemmille ja lapsille tärkeitä asioita, ja on tärkeää, että asioista käydään sellainen keskustelu, jossa kaupunkilaiset kokevut tulevansa aidosti kuulluiksi. Onhan todettu, että ihminen hyväksyy varsin hyvin tahtonsa vastaisen päätöksen, jos hän kokee saaneensa tuoda omat mielipiteensä julki ja saaneensa pyrkiä demokraattisesti vaikuttamaan asioihin. Jos sen sijaan päätökset tehdään niin, etteivät ihmiset koe tulevansa kuulluiksi, heidän on vaikea hyväksyä tehtäviä päätöksiä. Lisäksi he vieraantuvat.

Aikanaan Helsingin kaupungilla oli demokratiatyöryhmä. Käsittääkseni tarkoitus oli ainakin antaa sellainen mielikuva, että demokratiaa haluttaisiin edistää. Jos päätöksenteko koulujen lakkauttamisesta siirretään vaaleissa valitulta valtuustolta välillisesti valitulle opetuslautakunnalle, heikentää se ihmisten vaikutusmahdollisuuksia.

Kansalaisyhteiskunnan kannalta on tärkeää, että ihmiset voivat vaikuttaa heille tärkeään päätöksentekoon muutenkin kuin vaalien kautta. Jos jotkut kokevut, että kaupunginvaltuusto on liian usein hylännyt esimerkiksi koulujen hallinnollisen yhdistämisen, oikea ratkaisu ei ole viedä valtaa pois valtuustolta. Oikea ratkaisu olisi pitää huolta, että asiasta lopulta päättävät valtuutetut ovat riittävän hyvin informoituja päätöksen perusteista, ja myös siitä, miksi päätösehdotukseen koskeva kritiikki ei ole kohdallaan.

Jos opetusvirasto hoitaa tämän hyvin, niin me kaupunginvaltuutetut olemme teidän tukenanne perustelemassa vaikeitakin päätöksiä. Kannatan palautusesitystä.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja. Onnittelut vielä valinnasta.

Palautusesitys on edelleen mielestäni selkeästi perustellumpi kuin pohjaesitys. Lautakunta valmistele koulujen rakentamis- ja lakkauttamisesitykset kaupunginhallituksen kautta valtuuston päätettäväksi nykyään, ja näin mielestäni pitäisi olla jatkossakin. Päiväkodit ovat huomattavasti pienempiä yksiköitä kuin koulut ja vaativat pienemmän tontin, ja siksikin ketterämpi päätöksenteko lautakuntatasolle on perustellumpaa. Sinänsä en vastustaisi, vaikka päiväkotien perustaminen tuotaisiin myös valtuustoon, varsinkin nykyään kun monet peruspalvelut toteutetaan monen hallintokunnan yhteisissä monitoimitiloissa.

Monet valtuutetuista muistavat vielä hyvin 2000-luvun alun, kun Helsingissä käytiin vimmaista, mutta erittäin lyhytnäköistä päivähoidon seinis-

20.1.2016

tä säästämisprojektia, niin sanottua tasapainotusprojektia, jossa valitettavasti lakkautettiin päiväkoteja etupainotteisesti. Tästä seurasi ongelmia, kun päivähoidon kysyntä ei alueella laskenutkaan, vaikka näin oletettiin. Sitten kiireellä etsittiin mahdollisia ja mahdottomia tiloja päiväkoteja varten. Näiden kiireesti hankittujen tilojen vuokrat olivat korkeampia yleensä kuin lakkautettujen päiväkotien, ja soveltuvia sisätiloja, jossa olisi myös soveltuvat ulkotilat, oli lähes mahdotonta löytää.

Tätä virhettä ei saa päästää tapahtumaan kouluverkon osalta. Koulutontteja ja sopivia rakennuksia on paljon vaikeampi löytää kuin päiväkoteja konsanaan. Jos opetusvirastolle alibudjetoidaan rahaa, silloin valtuuston pitää olla selkeästi ottamassa vastuuta siitä ja olla tietoinen siitä, että voi olla että on tehty väärä budjetointiratkaisu, ja silloin se valtuusto, joka päättää myös lisäbudjetista, on oikea instanssi päättämään myös näistä koululakkautuksista, ettei niitä tarvitse tehdä. Huonoja päätöksiä, joita kadutaan jo kuukauden päästä.

On vähän hassua, vielä mietin tätä, kun lakkautetaan koulun osia, me olemme täällä tehneet päätöksen yhtenäiskoulusta, joka on vieläkin se lukio tyhjillään. Kuka sitten haluaa maksaa siitä vuokraa, mitä ei saa käyttää, joka on kuitenkin tyhjillään ja vuokra juoksee?

Valtuutettu Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä pidän edelleen hylkäystä parhaana vaihtoehtona, mutta minun mielestäni tämä palautusehdotus on täysin hyväksyttävä vaihtoehto, koska meillä on joka tapauksessa johtamisjärjestelmä ja lautakuntarakenteen tarkastelu tulossa.

Tässä keskustelussa on nyt kyseenalaistettu valtuuston kykyä tehdä hyviä päätöksiä. Täällä on otettu kantaa, että opetuslautakunnassa on paras asiantuntemus näihin asioihin. Kuitenkin, jos päätösvalta säilyy valtuustolla, ei mikään estä meitä nojaamasta opetuslautakunnan näkemykseen. Mikään ei estä meitä perehtymästä asioihin paremmin. Kyse on vain siitä, että tämä valinta tulee tehtäväksi valtuustossa.

On myös todettu tässä keskustelussa, että näissä kouluverkkopäätöksissä ongelma on ollut, että sosioekonomisesti vahvojen alueitten asukkaat ovat vaikuttaneet näihin asioihin enemmän. Tämä on erittäin aiheellinen huoli, mutta edelleen, ei mikään estä meitä kuuntelemasta huolellisemmin myös sosioekonomisesti heikompien alueitten asukkaita. Tai ei mikään estä meitä ottamasta huomioon näiden joidenkin alu-

20.1.2016

eiden asukkaiden näkemyksiä. Kysymys on siitä, että tämäkin meidän pitää valita täällä ja me kannamme siitä valinnasta vastuu.

Se, jos väitetään, että valtuuston päätöksenteko automaattisesti tarkoittaa huonompia päätöksiä tai että me olemme jotenkin kykenemättömiä tekemään sellaisia valintoja, mitä näkökulmia me otamme päätöksenteossa huomioon, niin minusta se tarkoittaa aika surullista kuvaa meidän demokratiastamme.

Nämä kaikki kysymykset, joita tässä on nostettu esille, niin totta kai ne ovat relevantteja kysymyksiä ja jäävät käsiteltäväksi meille jatkossa, ja me olemme niistä vastuussa, mutta näkisin kuitenkin tärkeänä sen, että me nimenomaan valtuustona sen vastuun kannamme.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Minäkin olen ollut aikoinaan pitkään sekä lautakunnan jäsen että varapuheenjohtaja että vähän aikaa myös puheenjohtaja. Pitkään olen ollut valtuutettukin, ja näiden kokemusten pohjalta minä kannatan, että ensinnäkin tämä esitys palautettaisiin. Toiseksi, minä pidän hyvänä järjestelmänä sitä, että valtuutetut joutuvat kantamaan myös vastuuta tästä kouluverkon kokonaisuudesta ja siitä, että meidän opetustoimemme on riittävän hyvin budjetoitu.

Tätä palautusesitystä kannatan sen vuoksi, että johtosäntö, kuten on todettu moneen kertaan, on tulossa uudestaan meidän päätettäväksemme joka tapauksessa. Lautakuntarakennekin tulee muuttumaan, enkä pidä mielekkäänä sitä, että me teemme tässä eräänlaisen väli-päätöksen, johon joudumme sitten kuitenkin palaamaan.

Mitä tulee tähän itse valmisteluun, niin kuten sanoin, minusta on hyvä, että valtuusto, joka on kaupungin ylin päättävä elin, kantaa vastuun siitä, että opetustoimi on riittävän hyvin budjetoitu. Jos ollaan jatkuvasti siinä tilanteessa, missä opetustoimi nytkin on, että säästöjä joudutaan hakemaan seinistä – vaikka hyvin tiedetään että se on itse asiassa mahdotonta, kun tilavuokrat jatkuvasti remonttien vuoksi nousevat – niin silloin minusta on hyvä, että valtuutetut ovat tietoisia siitä opetus-toimen tilanteesta ja joutuvat itsekin pohtimaan, mikä on se yhtälö näiden seinien ja sisällön ja opetuksen välillä, ja kantamaan siitä kokonaisuudesta vastuuta. Minun mielestäni valtuutettu Ingervo itse asiassa äsken puhui ihan hyvin tästä asiasta.

20.1.2016

On toki niin, että opetuslautakunta kantaa substanssilautakuntana tällaisen valmistelevan vastuun, mutta minusta on hyvä, että valtuustoryhmissä käydään myös tätä dialogia, että mitä mieltä valtuustoryhmät ovat tästä kokonaisuudesta. Mikäänhän ei estä opetuslautakunnassa olevia jäseniä, jotka ovat myös valtuustoryhmän jäseniä, tekemään sellaisia päätöksiä, jotka ovat synkroniassa valtuustoryhmän päätöksen kanssa.

Kiitos.

Valtuutettu Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on erinomaisen hyvä keskustelu ja kaikki näkökulmat tuotu esiin. Kiinnitän kuitenkin huomiota siihen, mielestäni hallintomenettelyn kannalta olennaiseen, että valtuusto ja kaupunki ovat tekemässä kaikkien aikojen suurinta, vuosikymmenen suurinta organisaatiouudistusta tässä johtamisessa, ja olisi aika luontevaa, että arvioitaisiin myös nämä lautakuntien toimivaltasuhteet suhteessa valtuustoon tässä yhteydessä. Niinpä pidän perusteltuna sitä, että voitaisiin palauttaa ja katsoa kokonaisuuden yhteydessä, kun tämä iso uudistus ja sen periaatteet ratkaistaan. Niissä tulevat arvioitavaksi myös lautakuntien roolit ja myös se, mitä lautakuntia jatkossa tulee olemaan.

Näen niin, että mitään harmia ei tapahdu, mitään vahinkoa ei synny, jos tämä palautetaan ja asia ratkaistaan kokonaisuuden osana. Niin yleensä toimitaan, eikä tehdä osittaisuudistuksia ennen suurta uudistusta.

Valtuutettu Laaninen

Arvoisa puheenjohtaja.

En kannata palautusesitystä. Toistaiseksi pienen valtuustoryhmän edustajana tietysti olisi luontevaa ajatella näin, että pidetään valta täällä valtuustolla, mutta ryhmässä tästä asiasta keskustelimme ennen joulua ja päätimme tukea tätä kaupunginhallituksessa syntyvää ehdotusta.

Pikkuisen tulee surulliselle mielelle, kun tätä keskustelua seuraa, ja jään pohtimaan tämän järjestäytyneen poliittisen ryhmän toiminnan merkitystä täällä Helsingissä, missä jamassa se on. Vihreät eivät luota omaan lautakunnan puheenjohtajaansa, sosiaalidemokraatit eivät luota

20.1.2016

omaan apulaiskaupunginjohtajaansa, ja näin ollen tulos saattaa olla se, että kaupunginhallituksen esitykset eivät mene läpi täällä valtuustossa. Kyllähän tämä värikästä menoa ja vauhtia ja vaarallisia tilanteita synnyttää, mutta ei tämä vahvista uskoa järjestäytyneeseen päätöksentekoon. En kannata palautusta.

Valtuutettu Relander

Puheenjohtaja.

Ihan lyhyt repliikki Lauralle ja Tatulle siitä, että viittasin tähän tapaus Herttoniemeen. Jouduin keskeyttämään puheenvuoron, koska se oli jo yliajalla. Minulle sopisi oikein hyvin, että me toisimme myös kirjastopäätökset tänne valtuustoon, etenkin sellaisessa tilanteessa, jos päätetään lakkauttaa, yhdistää tai siirtää kirjasto. Se nimittäin tarkoittaa sitä, kun tehdään tällainen ihmisiä kipeästi koskeva päätös, että se mahdollistaa sen, että jotkin valtuutetut lähtevät kritisoimaan sitä ilman, että joutuvat itse kantamaan vastuusta päätöksen sisällöstä.

Sen takia minä kannatan sitä, että nimenomaan kannetaan yhdessä vastuuta. Nimenomaan tämän poliittisen vastuun kantamisen näkökulmasta, olen sitä mieltä, että kouluverkosto pitää päättää tässä salissa.

Valtuutettu Lovén

Kyllä puheenjohtaja, kohta olemme valmiita päättämään siitä, mutta ei ihan vielä.

Mielestäni on ehkä vääräaikaista päättää asiasta tänään suuntaan tai toiseen. Helsingin johtaminen ja hallinnointi ovat uudistumassa. Minun mielestäni tämä asia tulee päättää synkronissa sen kanssa. Enkä näe ongelmallisena sitä, että päätökseen tarvitaan julkisessa kokouksessa vähintään 43 valtuutetun yhteinen kanta. Sen sijaan minä näen hyvin ongelmalliseksi sen, että kourallinen helsinkiläisiä, siis ei välttämättä edes vaaleilla valittuja, voisi päättää koulujen lakkautuksesta, yhdistymisestä ja niin edelleen. Mielestäni edustuksellisessa demokratiassa vaaleilla valittujen tulee kantaa vastuu päätöksistä eikä kaataa sitä suljetun kokouksen pienen osanottajajoukon niskaan. Kyllä minun mielestäni tämä pitäisi palauttaa.

Pakko kommentoida Relanderin kommenttiin, että kyllä, kirjastoasioissa joskus olisi syytä pohtia vähän isommallakin porukalla niitä. Samaan

20.1.2016

aikaan valtuutetut joutuvat kantamaan niistä budjettipäätöksistä vastuuta. Ei muuta.

Valtuutettu Valokainen

Kiitos.

Tämä on hyvin tärkeä asia, ja tässä ollaan nimenomaan kansalaisten asialla. Tässä ovat koululaiset, tässä on demokratia kysymyksessä. Valtuuston tulee tuoda asioita valtuustoon, nimenomaan kansalaisilta, ja tässä haetaan taas tietenkin näitä säästöjä. Mietitään sitä, että rehtoreiden ulos kirjaaminen toisi säästöjä, mikä on tietenkin parempi juttu kuin että kouluavustajia irtisanottaisiin.

Mutta sanon, että näiden asioiden käsittely näin moniportaisesti vie aikaa ja tulee maksamaan ihan tajuttomasti. Asukkaiden edut tässä ovat kysymyksessä, nimenomaan koululaisten edut. Minä olen sitä mieltä, että valtuustoon pitää tuoda edelleenkin näitä asioita, ja nimenomaan yhtään koulua ei pitäisi lakkauttaa näitä jatkuvia säästöjä silmällä pitäen. Se on muotisana ismi, ikävä kyllä.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Laanisen puheenvuoroon on pakko todeta, että sosialidemokraattinen ryhmä ei kuitenkaan omissa puheenvuoroissaan millään tavalla ole antanut epäluottamuslausetta apulaiskaupunginjohtaja Ritva Viljaselle. Päinvastoin. Valtuusto on laatinut budjetit, tehnyt strategiset linjaukset, joissa muun muassa investointikatteet ja tilan käyttö on erittäin tiukasti määriteltä, mikä myös sitoo apulaiskaupunginjohtajaa ja hänen johtamiaan virastoja, mikä tuo aikamoisia hankaluuksia nimenomaan opetustoimen alueella.

Joten ei nyt Laaninen, joka peräänkuuluttaa jonkinlaista uudenlaista ryhmäreformia, ryhmän sitoutumisreformia, niin en kyllä näe siinä mitään muuta kuin että tällä hetkellä varmaan nykyvaltuutetut ovat huomattavasti enemmän myös sidoksissa siihen kansalaispalautteeseen, mitä tulee ja sitten katsovat myös sitä, millä tavalla asioita valmistellaan. Varmaan tämä valmistelun taso, joka tietysti on varmaan tämän asian keskeisin palautuksen perustelu, että millä tavalla ollaan tätä asiaa kyetty hoitamaan, joka ei sitten kuitenkaan ole sidoksissa myöskään apulaiskaupunginjohtajaan sen paremmin kuin lautakunnan puheenjohtajaan.

20.1.2016

tajankaan mahdollisuuksiin toimia joka paikassa päällepäpärinä. Se on yleinen koko viraston yhteinen työskentelytapa, ja siihen nyt halutaan parannuksia, ja siihen varmaan nyt tällä hetkellä on paljon paremmat mahdollisuudet kuin joskus aikaisemmin.

Valtuutettu Krohn

Arvoisa puheenjohtaja.

Onhan se mukavaa, että edes apulaiskaupunginjohtaja Viljaseen luotetaan, kun selvästikään lautakuntaan ja virastoon ei luoteta. Se on kuitenkin, niin kuin sanoin, niin kaikki valmistelu tapahtuu siellä viraston toimesta. Se lisävalmistelu, joka esimerkiksi kaupungin kansliassa tehdään, pohjautuu niihin tietoihin, joita virasto antaa.

Täällä olisi montakin asiaa, joihin voisin kommentoida, mutta täällä hyvin moni valtuutettu on ilmoittanut halunsa kantaa vastuuta ja erityisesti budjettiin liittyvissä kysymyksissä ja kritisoinut säästöjä. Kuten aluksi sanoin, tämä kouluverkkotarkastelu, jossa tehdään erityisesti hallinnollisia yhdistämisistä, pohjautuu pedagogisiin linjauksiin, ei säästöihin. Säästöjä tehdään sen takia, että valtuusto on itse antanut meille erittäin tiukan budjetin. Tämän vuoksi niitä säästöjä pyritään löytämään hallinnosta ja tilakuluista, koska muuten säästämme opetuksesta.

Täällä tuotiin esille, että kaupunginhallitus tai valtuusto on muuttanut lautakunnan päätöksiä. Lautakunnan esityksistä on tällä kaudella kaa-
tunut kaupunginhallituksessa 2: esitys yhtenäiskoulun ja Käpylän koulun yhdistämisestä ja esitys Tapanilan ja Hiidenkiven koulun yhdistämisestä. Yhtenäiskoulu Käpylän yhdistäminen olisi säästänyt noin puoli miljoonaa euroa. Kun tätä yhdistämistä ei tehty, leikkasimme viime vuoden budjetista puoli miljoonaa euroa kouluavustajista. Tämäntyyppistä vastuunkantoa.

Valtuutettu Hussein

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on ensimmäinen kerta, kun pidän tässä valtuuston puheenvuoroa. Olen tänään kuunnellut pitkiä puheenvuoroja täällä. Minusta tämä on selvä asia siinä mielessä, että kyse on luottamuksesta. Itse lautakunnissa toimineena henkilönä tiedän, miten paljon siellä joutuu perehtymään näihin asioihin, mitkä sinne tuodaan, toisin kuin täällä, jossa meillä ei välttämättä ole aina edes aikaa tutustua kaikkiin näihin asiakir-

20.1.2016

joihin. Omasta puolestani minä tuen tätä aloitusta siinä mielessä, että tämä tulee helpottamaan meidän päätöksentekoamme ensinnäkin. Toisena asiana, meidän pitäisi antaa enemmän luottamusta näille lautakunnille. Mikäli ymmärsin myös oikein, meillä on mahdollisuus, jos lautakunta tekee vääränlaisen päätöksen, aina ottaa takaisin tänne valtuustoon.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Hussein äsken viittasi kaupunginhallituksen otto-oikeuteen. Näinhän se on jokaisen päätöksen osalta. Kaupunginhallituksella on lautakuntien ja johtokuntien ja kaikkien kaupungin organisaatioiden, jotka ovat kaupunginhallituksen alla, osalta otto-oikeus on olemassa. Siltä osin päätöksenteko ei koskaan pääty pelkästään siihen, että lautakunta tekee päätöksen. Tässä keskustelussa on ollut monenlaista näkemystä ilmassa, ja moneen niistä sinällään voi yhtyä. Olen vain itse ihmetellyt jonkin verran sitä, että tämä asia ei olisi edes täällä meillä käsittelyssä, elleivät valtuutetut itse olisi sitä ottaneet aiemmin esille ja kokeneet näin, että meidän pitää ruveta muuttamaan johtosäätöä. Niemenomaan koettiin hankalaksi se, että valtuusto tekee päätöksiä koulujen yhdistämisistä tai lakkauttamisista. Sen keskustelun seurauksena, valtuuston omasta toiveesta lähti liikkeelle valmisteluprosessi, jonka päätöspiste on yksi nyt tänään.

Saamme nähdä sen äänestyksen jälkeen, päättyykö se tähän vai jatkuuko tämä prosessi edelleen, uudelleenvalmistelussa. Minun mielestäni olisi hyvä meidän valtuutettujen kuitenkin katsoa peiliin myös siinä – tietenkin mielipiteitä voi muuttaa, enkä halua sitä millään lailla kieltää, mutta että tietyllä tavalla se on aika erikoista – että jos toivotaan jotain, ja sitten kun prosessi etenee, niin sitten se toive muuttuu ihan toisenlaiseksi.

Tietyllä tavalla joskus ei voi olla myöskään miettimättä sitä, mikä on päätöksenteon motiivina ja mitä siellä taustalla on, miksi ne mielipiteet joskus muuttuvat. Tietenkin on erinomaisen hyvää ja tärkeää, että kaupunkilaiset ovat yhteyksissä asioista, ja sitä pitää tehostaa. Siitä olen todellakin samaa mieltä keskustelijoiden kanssa, että vanhempien osallisuutta, koulujen johtokuntien vanhempainyhdistysten osallisuutta näissä prosesseissa pitää parantaa, ja sitä työtä meidän virastomme on tehnyt mielestäni tähän mennessä jo hyvin.

20.1.2016

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Päiväkoti-ikäisten lasten määrä kasvaa, ja he menevät lähivuosina kouluun. Lähellä oleville lähikoulurakennuksille on kysyntää. Turvapaikanhakijoista varmasti suurin osa tulee Helsingin seudulle, niistä jotka saavat oleskeluluvan, maakuntarajoista riippumatta. Toimivia koulutiloja tarvitaan todennäköisesti kohta enemmän kuin nyt luullaan.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Minun mielestäni on aika väärin tai pelottavaa, jos ei perehdy niihin asioihin, joita täällä kokouksessa käsitellään. Viitaten nyt tähän Husun puheenvuoroon. Kyllä se on ehkä demokraattisempaa, että täällä on 85 ihmistä päättämässä tästä asiasta kuin se 9 siellä lautakunnassa, puhumattakaan ne tuhannet kaupunkilaiset. Ei minulla muuta.

Kiitos.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Viittaan tähän valtuutettu Peltokorven puheenvuoroon. Jäin kuuntelemaan, että mistäköhän tämä ajatus on alun perin tullut, että tätä käsitellään. Minä en ainakaan itse ole ollut missään porukassa mukana, joka on toivonut tätä asiaa nyt tänne. Opetuslautakunnan jäsenenä pikemminkin kannatan sitä nykyisen järjestelmän pitämistä voimassa. En koe, että olen muuttanut missään vaiheessa mielipidettäni tässä asiassa.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

20.1.2016

Luulen, että valtuutettu Peltokorven kannattaa nyt käydä läpi ne pöytäkirjat. Sellaista päätöstä, jossa valtuusto olisi millään porukalla päättänyt toivoa, että siltä siirretään valta pois päättää kouluverkkoasioista, ei ole olemassa. Sen sijaan valtuustossa on kyllä hyväksytyt aloitteita, joissa on toivottu, että näitä koulujen yhdistämis-, lopettamis- ja sulkemisspätöksiä ei tuotaisi jatkuvasti yksittäisinä, erillisinä ratkaisuina, vaan mieluummin vähän laajempina kokonaisuutena ja pitkäjänteisemmin käsittelyyn. Siihen toki on tässä jatkopohdinnassa nyt mahdollisuuksia.

Itsekin olen sitä mieltä, että opetusviraston kyllä pitää pystyä – jos ei nyt koko valtuustokauden mittaisesti, niin vähintään muutaman vuoden mittaisesti – miettimään tämän tason palveluverkkoasioita. Ne eivät voi olla sellaisia, joita tänne tuodaan joka kuukausi erikseen.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan edelleen asian palauttamista. Valtuutettu Peltokorpi antoi ymmärtää, että nykyinen esitys olisi kaupunginvaltuuston oma aiempi tahto. Kuka kaupunginvaltuutettu edustaa kaupunginvaltuustoa sillä tavoin, että hänellä on ollut oikeus kertoa koko kaupunginvaltuuston kanta.

11 §

Esityslistan asia nro 11

KANNELMÄEN PERUSKOULUN JA PELIMANNIN ALA-ASTEEN KOULUN YHDISTÄMINEN YHTENÄISEKSI PERUSKOULUKSI

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on siis kysymys Kannelmäen alueen koulujen yhdistämisestä, ja valitettavasti tämä on taas yksi esimerkki juuri siitä, mistä äsken kes-

20.1.2016

kustelimme, eli opetusviraston ja opetuslautakunnan esitykset sisältävät toistuvasti virheellisiä tietoja. Päätösesityksessä puhutaan alueen koulutilojen laskennallisesta väljyydestä, vaikka osa koululaisista käy jo nyt koulua väestötiloissa ja parakeissa ja alueen lasten määrä on kasvussa. Ongelmia kuvaa sekin, että nykyisistä Kannelmäen koulutiloista yksikään ei sijaitse junaradan länsipuolella, vaikka siellä on pääosa alueen asunnoista ja suurin asukastiheys ja myös sillä puolella lasten määrä on kasvussa.

Samalla tämä Kannelmäen kouluja koskeva esitys on positiivinen esimerkki siitä, mitä mahdollisuuksia tarjoaa se, että asia tuodaan valtuustoon asti. Se on auttanut tässäkin tapauksessa korjaamaan viraston ja lautakunnan virheellistä esitystä. Kaupunginhallitus lisäsi tähän velvoitteen selvittää, miten alueen lasten palvelujen akuutti tilapuute korjataan, yhteistyössä eri virastojen kanssa.

Kannelmäen koulujen yhteinen vanhempainyhdistys on nostanut esille muitakin ongelmia, virheitä ja kysymyksiä tästä esityksistä. Niihin olisi hyvä kuulla tässä apulaiskaupunginjohtajan vastaus. Opetusviraston lähikoulutavoite on 75 %. Se on noin puolet enemmän kuin Kannelmäessä nyt. Vanhempainyhdistykset kysyvät, mitä toimenpiteitä opetusvirastossa on suunniteltu tavoitteen toteuttamiseksi Kannelmäessä ja sen edellyttämien yläasteen tilojen lisäksi.

Tässä päätösesityksessä todetaan Pelimannin ala-asteen sulkeminen, mutta esityksessä on myös tilastotieto tilamääristä, joihin sisältyy Pelimannin ala-aste, noin 373 oppilasta. Siis samassa esityksessä todetaan, että aiemmin on jo päätetty sulkea yksi koulutila, ja sitten kuitenkin väljyyttä koulutiloissa perustellaan tilastolla, jossa se suljettu, siis jo viime kesänä suljettu koulutila kummittelee, vaikka sulkemispäätös on tehty muodollisesti ottaen lopullisesti, ja tässä tapauksessa siihen on ollut koulurakennuksen kuntoon liittyviä erityisiä perusteluja.

Kysynkin, onko opetusvirasto valmisteellut Kaarelanraitin koulun säilyttämistä myös tämän lukuvuoden jälkeen, kun se nyt on päätetty, että se toimii tällä lukuvuodella väestötilana tämän suljetun Pelimannin koulun oppilaille, tai muun muassa heille väestötilana. Eli onko suunnitelmia siitä, että Kaarelanraitin koulu jatkuu myös tämän lukuvuoden jälkeen.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

20.1.2016

Pidän tärkeänä, että opetuslautakunta ja kaupunginhallitus ottavat vakavasti alueen vanhempien ilmaiseman vakavan huolen Kannelmäen ja Maununnevan koulutilojen riittämättömyydestä. Mielestäni heillä on hyvät perusteet huolelleen.

Kiitos.

Valtuutettu Rissanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä yhteydessä minä haluaisin ihan erikseen kiittää näitä Kannelmäen koulujen vanhempia. He ovat olleet erittäin aktiivisesti tästä yhteydessä, ja saimme kaupunginhallituksesta tähän hyvän lisäyksen, ja mielestäni tässä nyt tehdään hyvää päätöstä. Tosin tämänkin olisi voinut siellä lautakunnassa jo tehdä.

Valtuutettu Karhuvaara

Tämä on äärimmäisen tärkeää, että päätämme tässä nyt sellaisesta asiasta, joka nimenomaan vahvistaa myös opetuksen laatua tällä kyseisellä alueella. Vanhemmillahan ei ole mitään tätä yhdistämistä vastaan, vaan huoli on nimenomaan tilojen riittävydestä jatkossa, plus että ihmiset saisivat tietää jo siinä vaiheessa, kun lasta kouluun tai esiopetukseen ilmoitetaan, mihin rakennukseen ja minne päin asuinalueelta lapsen koulupolku ohjautuu. Se on tärkeää myös sen vuoksi, että vanhemmat osaisivat siinä tapauksessa jo tehdä etukäteen päätökset kenties lapsen viemisestä kauemmas kouluun, esimerkiksi omien työmatkojensa varrelle.

Nyt kun tehdään näitä päätöksiä ja mietitään, mihin kenties muunneltavia koulutiloja lisää rakennetaan, huolehdittaisiin myös siitä, että ne sijoittuvat tälle alueelle niin, että koulumatkat ovat mahdollisimman sujuvia ja turvallisia, ja varsinkin että lähikoulujen paikkoja voidaan osoittaa jatkossakin tarpeeksi niille ihan pienille ihmisille.

Valtuutettu Torsti

Puheenjohtaja. Valtuutetut.

20.1.2016

Otin puheenvuoron kaupunginhallituksen jäsenenä lähinnä kiittääkseni – niin kuin Laura Rissanenkin teki – siitä työstä, mitä tässä alueen vanhemmat tekivät, jotta erilaiset toimijat olivat samassa pöydässä. Kiittäisin kollega kaupunginhallituksen jäsen Sanna Vesikansaa ja Veronika Honkasaloa, jotka tekivät ison työn siinä, että kaupunginhallitus sai hyväksyttäväkseen esityksen, joka lopulta oli yksimielinen ja joka nimenomaisesti otti kantaa oikeastaan lopulta hyvin akuutteihin asioihin kuten siihen, mihin ollaan menossa esikouluun ensi syksynä.

Nyt joku jo sanoo heti, että se ei kuulu suoraan tähän asiaan. Ei kuulu-kaan, mutta ihmiset eivät elä sellaisessa putkessa kuin me päättäjät. Kyllä esikoulut ja koulut ovat ikään kuin samaa ajatusmaailmaa, ja tilojakin katsellaan kokonaisuutena. Tämä oli hyvä esimerkki sen tyyppisestä prosessista, jossa tämä prosessi parani sitä kautta, että vanhemmat aktivoituivat ja sitten muutama päättäjät lähti siihen käsittelyyn mukaan. Nyt tässä on tulossa hyvä ja järkevä päätös, jota viedään samassa hengessä myös eteenpäin.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen myös sitä mieltä, että tässä on tehty hienoa yhteistyötä yli puolue-rajojen, mutta ikävää on se, että tämä kaikki työ on oikeastaan tehty vasta sen lautakuntaprosessin jälkeen. Tämä liittyy juuri tähän edelliseen isoon keskusteluun, joka meillä on. Itse olen siellä alueella käynyt kahteen otteeseen ja tutustunut näihin kaikkiin tilaratkaisuihin. Ehkä se, joka tässä nyt vielä jää vaivaamaan jonkin verran, on se, että täällä esittelytekstissä edelleen mainitaan perusteluissa, että täällä olisi laskennallista väljyyttä täällä alueella, kun me tiedämme kaikki sen, että jos siellä on yksi kokonainen koulu käyttökiellossa, siellä ei todellakaan ole sitä laskennallista väljyyttä, vaan ongelma on se, että esimerkiksi esikoululaiset vievät sitä tilaa tällä hetkellä sillä alueella tai niissä kouluissa.

Mutta tämä oli kaikin puolin hieno prosessi, ja haluan myös kiittää vanhempien aktiivisuudesta tässä. Tässä oli minun mielestäni myös järkevää, jos kritisoidaan vasenta laitaa siitä, että ei olla valmiita hallinnollisiin yhdistämisiin, niin tässä oltiin valmiita hallinnollisiin yhdistämisiin, mutta nimenomaan nämä tilaongelmat olivat sellaisia, jotka piti ratkaista.

20.1.2016

Valtuutettu Krohn (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä nyt valtuutettu Honkasalo sanoo, että koko työ on tehty lautakuntavaiheen jälkeen. Kyllä sanoisin, että hieman tällaista viraston tekemää työtä aliarvioidaan. Sinänsä on totta kai hyvä, että kaupunginhallitus toivoo, että tarkastellaan myös varhaiskasvatuksen tiloja, mutta yhtä lailla on selvää, että opetuslautakunta ei voi tehdä esitystä siitä, että alueella pitää varhaiskasvatuksen tiloja arvioida.

Tämä myös on esimerkki tällaisesta pitkittyneestä kouluverkosta. Me olisimme voineet tätä tilakysymystä lähteä käsittelemään paljon aikaisemmin, jos me tietäisimme, minkä koulun tilaan me käsittelemme. Nyt meillä on siellä 2 hallinnollisesti erillään olevaa koulua, niin emmehän me voi etsiä niille yhtä tilaa. Vasta sen jälkeen, jos valtuusto tämän päätöksen hyväksyy, me voimme ruveta miettimään sen yhdistetyn koulun tiloja.

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen

Täällä kysyttiin tätä väljyyttä 2:ssakin puheenvuorossa, ja sen takia haluaisin näyttää muutaman kuvan tähän. Ensinnäkin, tässä esityksessä on tuotu esille se, että pitkällä tähtäyksellä 2020-luvulla, puolivälissä, meillä lasten luku lisääntyy ja tänne tarvitaan uusi koulu. Se on tulossa siis tänne yläreunaan, Kuninkaantammeen, eli valmistusvuosi näillä näkymin on 2023. Tällä alueella on siis 2 peruskoulua, joilla on käytössään 4 rakennusta.

Mistä väljyyttä? Jos perusteluissa on siis sanottu, että väljyyttä on, ja se tulee siinä tilanteessa, jos nyt valtuusto päättää, että Pelimannia ja Kannelmäkeä ei hallinnollisesti yhdistetä, niin silloin toki Pelimanni tarvitsee myös omat tilansa, jolloin kapasiteetti tällä hetkellä on yhteensä 1 200 oppilaspaikkaa, ja oppilaita siellä on 850 ilman tätä Pelimannia-kin, joka on todella käyttökiellossa. Eli nyt tässä odotetaan hallinnollista yhdistämistä, ja meillä on tarkoitus tästä Pelimannin tilasta luopua, koska oppilaat mahtuvat näihin nykyisiinkin koulutiloihin. Siellä on tällä hetkellä oppilaspaikkoja 955, ja siis tosiaan oppilaita on 850. Eli jo ilman Pelimannia-kin siellä on oppilaspaikkoja hieman enemmän kuin oppilaita tällä hetkellä.

20.1.2016

Valtuutettu Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja.

Myös minä olen ollut erittäin iloinen tästä alueelta tulleista esityksistä, jotka ovat olleet hyvin rakentavia, ja sieltä Kannelmäestähän ei ole todella – niin kuin tässä on jo sanottu – vastustettu sinänsä hallinnollista yhdistämistä, mutta on kannettu huolta siitä, että miten nämä alueen koulut houkuttelevat kaikki alueen lapset sinne lähikouluun, samalla kun tiloja otetaan aika nopeasti. Ensin luovutaan yhdestä käyttökelpottomasta tilasta, jossa on ollut tietysti pitkään jo ongelmia, ja samalla tehdään näitä nopeita muutoksia.

Sen takia olen iloinen, että kaupunginhallituksessa saatiin yksimielisesti se ehdottamani lisäys sinne, ja esittelijä otti sen esitykseensä, että näitä eri virastojen, siis sekä varhaiskasvatuksen että myös tilakeskuksen ja kaupunkisuunnitteluviraston yhteistyötä vielä entisestään parannetaan.

Kun olin varhaiskasvatuslautakunnassa puheenjohtajana, aika usein näihin koulutiloihin, joissa esimerkiksi on tilaväljyyttä, tulee nimenomaan esikoululaisia. Näin on eri puolilta kaupunkia, niin kuin täällä valtuutetut hyvin tietävät, ja sen takia näiden 2 viraston – ja tietenkin myös tilasuunnittelun ja kaupunkisuunnittelun – yhteistyössä olisi vielä parannettavaa, jos joudutaan uudisrakennuksia tekemään. Ainakin siitä palautteesta, mitä tuolta eri puolilta kaupunkia on tullut. Toivon, että tässä yhteydessä nyt tähän erityisesti paneudutaan.

Sitten vielä siihen Kannelmäkeen. Kun olin käymässä koululla, siellä minun mielestäni nimenomaan tämä vanhempien tuoma huoli erityisesti tähän lähikouluprosenttiin on erittäin tärkeä. Niin kuin me voimme hyvin ymmärtää, he eivät katso näitä palveluita yhdestä putkesta ja missä hallinnollisessa putkessa mennään, vaan siellä halutaan katsoa lasten palveluja kokonaisuutena, sitä koulupolkua. Silloin meidän budjettivuotemme ja jokaisen hallintokunnan erottamat rajat eivät näille alueen asukkaille aina aukea. Sen takia minun mielestäni meidän on tähän koko valmisteluun ja hallinnon yhteistyöhön ja siitä viestintään paneuduttava huomattavasti vielä enemmän ja parannettava sitä.

Kiitos.

20.1.2016

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Minun on vaikea hyväksyä toisistaan kaukana olevien koulujen tilojen yhdistämistä mukamas yhtenäiseksi peruskouluksi, varsinkin kun opetukseen käyttökelvottomat, nyt käyttökiellossa olevat suljetut tilat on ilmeisesti laskettu mukaan niin sanottuihin ylimääräisiin tiloihin. Tässäkin on ilmeisesti käytetty vanhentuneita tilapaikkamittareita eikä opetuksen hallituksen suositusmittaria.

Onko niin, että tämä vanha mittari tuottaa ylimääräistä tilaa siellä, missä sitä ei ehkä olekaan? Siltä vaikuttaa. On hyvä muistaa, että toisistaan kaukana olevat koulurakennukset eivät helposti muutu toimivaksi, yhtenäiseksi peruskouluksi. Minulla herää tässä keskustelussa huoli siitä, että esikouluja siirrellään näihin isoihin peruskouluihin, silloin jos sieltä keksitään jokin kulma. Toivoisin, että esikoulu saataisiin jatkosakin käydä ensisijaisesti päiväkodin tiloissa, koska siellä on tilaratkaisut ja pihat mietitty pienten lasten tarpeista käsin. Nämä isot yhtenäiset peruskoulut, jopa tuhannen oppilaan koulut, eivät missään nimessä mene niiden pienimpien lasten ehdoilla. Ruotsinkielisellä puolella on pienten lasten kouluja, niissä päiväkoteja ja esikouluja, niin niissä on erityyppinen tilanne näissä tilaratkaisuissa ihan kaikilla, niin siksi niitä ei voi verrata.

On kuitenkin tärkeää, että Kannelmäen alueella on riittävästi lähellä olevia toimintakelpoisia lähikoulurakennuksia, ja siksi kannatan tätä esitystä, ja toivon, että turvallinen koulumatka ja iltapäivätoimintatilat on tässä huomioitu ja huomioidaan myös jatkovalmisteluissa. Ne ovat tärkeitä lapsiperheiden arjessa.

Valtuutettu Kantola

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä tuli hyvin esille muun muassa Torstin esityksessä ja kommentissa se, että nyt on näitä asukkaita kuultu tässä asiassa, ja tältä osin tämä on selvä positiivinen muutos. Luin tässä näitä asukaspalautteita, ja niissä tulee esille kysymys siitä, mitä tarkoitetaan laskennallisella kouluväljyydellä, joka on jäänyt epäselväksi asukkaille ja joka varmasti voi olla epäselvä itse kullekin. Jos tässä nyt mieltii 2 koulurakennuksen tai koulun hallinnollista yhdistämistä ja lukee näitä asukaspalautteita, niin täällähän todetaan, että jo nyt on tilan ahtautta olemassa. 2 rakennuksen tai koulun yhdistäminen tuskin tätä tilannetta siinä tapauksessa pa-

20.1.2016

rantaa. Kyllä nyt näkisin, että tässä vaiheessa tällaiselle hallinnolliselle yhdistämiselle ei ole vielä sellaisia edellytyksiä, että tätä esitystä voisi kannattaa.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Helena Kantolalle halusin sanoa vain, että tämä vanhempien viesti nimemonaan tällä alueella oli se, että he vahvasti kannattavat tätä hallinnollista yhdistämistä.

Valtuutettu Hursti (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja ja arvoisat valtuutetut.

Juuri tämänkaltaista palautetta sain minäkin kuin tässä jälkimmäinen puheenvuoro, eli Kannelmäen alueen itsenäisyydelle tekee hyvää se, että alueella olisi yksi yhtenäinen peruskoulu. Nykytilanteessa Kannelmäki jakautuu kahteen eri alueeseen, vanhaan pientalo- ja kerrostaloalueeseen ja lähiömäiseen Kantsuun, jossa ovat Kannelmäen peruskoulu ja Pelimanni. Tällainen eriytyminen ei ole hyväksi kummallekaan. Yhteisellä vahvalla koululla voitaisiin luoda pohjaa alueemme tasa-arvoiselle ja vahvalle kehitykselle, eikä tulisi mitään nivelrikkoja, olisi helpompi siirtyä niin sanotulta ala-asteelta yläasteelle.

Kiitos.

Valtuutettu Kantola

Kiitos.

Olisin vain todennut sen, että kyse oli enemmänkin näistä tilojen riittävyydestä. Hallinnollisen yhdistämisen kannalta itse siellä asuneena ja koulua käyneenä näkisin, ja kun ottaa huomioon, että sehän on rakentamiskohteena, sinne tulee jatkuvasti uutta asutusta ja asutusalue laajenee ja asukkaita tulee lisää, niin tällainen – puhutaan nyt hallinnollisesta yhdistämisestä tai mistä yhdistämisestä tahansa – jos se käytännössä vähentää koulupaikkojen määrää, en pidä sitä järkevänä tässä vaiheessa.

20.1.2016

14 §

Esityslistan asia nro 14

ERÄILLE YKSITYISKOULUILLE VUOKRATTUJEN TONTTIEN UUDET VUOKRAUSPERUSTEET JA VUOKRASOPIMUSTEN JATKAMINEN (TONTIT 18625/3, 28221/3, 29135/1, 42052/4 JA 43125/2)

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin tiedustellut apulaiskaupunginjohtajalta, mitenkähän nyt tämän esityksen mukaan muodostuva käytäntö, jossa siis yksityiskoulut maksavat vuokraa tonteista sen mukaan, mitä kaupungissa yleensäkin peritään, mutta sitten kaupunki avustaa niitä toisella kädellä huomattavalla summalla, niin minkähänlainen sen koulun kustannus tästä vuokrasta on verrattuna kaupungin omaan kouluun. Maksaako kaupungin oma koulu vuokraa vain sen osan, joka tässä tapauksessa jää yksityiselle koululle tai tuetaanko myös kaupungin omaa koulua avustuksilla vuokranmaksussa? Vai onko niin, että kaupungin koulujen kohdalla tämä raha siirtyy kokonaan tilakeskukselle, joka sitten kierrättää sitä minne kierrättää?

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Pahoittelen sitä, että tähän kysymykseen kokonaisuudessaan minulla ei ole kattavaa vastausta. Täydellinen vertailu siitä, millä tavalla kaiken kaikkiaan avustetaan yksityiskouluja ja kaupungin omia kouluja, niin sitä kun minulla ei ole hallussani. On tiettenkin niin, että kaupungin koulujen vuokramäärärahat kaupunki itse kokonaisuudessaan maksaa, ja siinä on oma järjestelmänsä. Tämä nyt tässä esitetty järjestelmä on sen mukainen, kuin kiinteistölautakunta ja valtuustoryhmät ovat yhdessä näistä vuokrasta sopineet. Se on varmasti sitten ehkä toisen keskustelun, näiden koulujen kokonaisuuden käsittelyn paikka, pyrkiä löytämään

20.1.2016

oikeat vertailukohdat yksityiskoulujen ja kaupungin koulujen välillä. Uskoisin, että opetusvirastossa tietenkin pyritään siihen, että kohtelu on tasapuolista ja molemmissa voidaan antaa hyvää opetusta.

Kiitos.

Valtuutettu Kanerva

En ole ihan varma enää, mutta aiemmin yksityiset koulut maksoivat kiinteistöveroä, että voisiko se siitä olla kompensoitu, vai olisiko se yksityisten koulujen kiinteistövero lopetettu. En ole ihan varma.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässähän nyt nämä vanhat yksityiskoulujen vuokrasopimukset muuttuvat tämän nykyisen kaupungin käytännön pohjalle. Tämä on loogista, mutta varmaan olisi hyödyllistä saada valtuustolle tai valtuutetuille muulla tavalla sinne päätöksentekojärjestelmään informaatio siitä, miten tämä käytäntö opetustoimen kustannusten kannalta vastaa sitä, mikä on kaupungin omien koulujen tilanne. Vaikka kaupungin kannalta siinä, että kaupunki itse perii omilta kouluiltaan korkeaa vuokraa ja saane rahat, niin ei ole sinänsä eroa siinä, miten se raha pyörii kaupungin sisällä. Mutta opetustoimen kannaltahan siinä on huomattava ero, jos yksityinen koulu voi käyttää opetuksen kehittämiseen enemmän rahaa, kuin mitä jää jäljelle opetusviraston alaisille kaupungin omille kouluille. Minulla ei ole tällaisia lukuja, jäin vain näitä ihmettelemään, kun me olemme täällä aikaisemmin päättäneet huomattavan korkeista vuokrista useille kaupungin koulujen tonteille. Silloin kun niitä on tullut päiväjärjestykseen. Ehkä tästä myöhemmin saadaan kuulla lisää.

20.1.2016

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Mari Puoskari
puheenjohtaja
ordförande

Tiina Teppo
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Johanna Sydänmaa
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Jukka Järvinen
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot